

Kiršinimo politikos vaisiai

Vilnius. Lietuvoje vyksta vieša Aukščiausiosios Tarybos kritika. Nežiūrint to fakto, kad kovo 11 dieną buvo paskelbtas Lietuvos valstybingumo atstatymas — tęsiama sutrukdyta Lietuvos nepriklausomybė, grupė asmenų, kurių ne vienas lankėsi ir Amerikoje, kreipėsi viešu pareiškimu į Lietuvos gyventojus, kad būtų renkamas Steigiamasis ar Atkuriamasis Seimas, kurio tekstas buvo atspausdintas rugpjūčio 1 d. „Tiesoje“.

Tas kreipimasis baigiamas šiais žodžiais: „Nuo to kaip seksis tai padaryti, priklausys, kada Jūs — Lietuvos Respublikos piliečiai — pareikšite savo valią: atėjo metas rinkti Atkuriamąjį Seimą ir patikėti jam demokratiškosios Lietuvos pamatus“.

Sąjūdžio parlamentų klubo

Pareiškimas

Sąjūdžio deputatų klubas, susirinkęs po pirmojo šaukimo Aukščiausiosios Tarybos paskutinio posėdžio, pareiškia:

Šiuo svarbiu mūsų atgimstantčiai valstybei laiku, derybų su Tarybų Sąjunga išvakarėse, gyvybiškai svarbus yra visos tautos susitelkimas.

Todėl Sąjūdžio klubas, telkiantis įvairių partijų narius ir jokioms partijoms nepriklausančius deputatus, kviečia visus Lietuvos žmones nepasiduoti vis dažnėjantiems bandymams supriešinti Ministrų Tarybą ir Aukščiausiąją Tarybą, deputatus ir visuomenę, įvairias partijas ir judėjimus.

Toks kiršinimas ir mėginimai diskredituoti Lietuvos valdžią reikalingi tik tam, kad derybose su Kremliumi taptume silpnesni ir lengviau pasiduotume siekimui vienaip ar kitaip prijungti mus prie Tarybų Sąjungos, atėmus iš mūsų svarbiausią ginčą — Lietuvos žmonių vienybę.

Ši pirmojo šaukimo pirmoji

Po šiuo lietuvių skaldymo raštu pasirašė 31 asmuo. Štai jų pavardės: J. Marcinkevičius, R. Gudaitis, A. Juozaitis, E. Vilkas, V. Statulevičius, A. Šileika, V. Martinkus, Č. Kudaiba, A. Maldonis, M. Visakavičius, M. Martinaitis, A. Šliogeris, B. Genzelis, V. Jasukaitis, J. Minkevičius, A. Pakalnis, J. Bulavas, V. Baublys, N. Medvedevas, L. Jucas, K. Antanavičius, V. Antanaitis, I. Kostkevičiūtė, M. Mickis, G. Ramonas, V. Piktura, S. Razma, M. Aškelovičiūtė, Alg. Marcinkevičius, J. Kubilius, R. Pavilionis.

Į tai tuoj reagavo Lietuvos Sąjūdis ir Sąjūdžio parlamentarų klubas, atspausdindami savo pareiškimus „Lietuvos aide“ rugpjūčio 3 d.

Pabaltijo respublikų prezidentai su savo svečiais po pasitarimų Jūrmaloje, Latvijoje. Iš kairės — Lietuvos prez. Vytautas Landsbergis, Estijos prez. Arnoldas Riutelis, Rusijos prez. Boris Jelcinas ir Latvijos prez. Anatolijus Gorbunovas.

Baltija-Elta nuotrauka

Vytauto Landsbergio pareiškimas

Vilnius. Rugpjūčio 1 d. — Čia įvykusioje spaudos konferencijoje, ryšium su 31 asmens pareiškimu, kad būtų renkamas Atkuriamasis Seimas, Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis tarė žodį, kurį perdavė skaitytojams „Lietuvos aidas“.

„Aš norėčiau, kad Lietuvos žmonės neapsigautų dėl tokio gana gudriai surengto paskutinio sakinio, nes iš tikrųjų čia kalbama apie tai, kad, priklausomai nuo nuosaičių ekonominių ir socialinių reformų įgyvendinimo, ateis laikas, kai Lietuvos Respublikos piliečiai nutars, kad jau metas rinkti Atkuriamąjį Seimą. Bet aš galvoju, kad daugelis skaitytojų gali suprasti, jog kviečiama dabar rinkti Seimą, kad jau dabar atėjo metas. Taip yra įdomiai sudėstyta. Tokia redakcija.“

Bet noriu atkreipti dėmesį, kad yra labai suinteresuota ir labai didelė politinė jėga, kuri reikiama ir stengiasi įsikišyti į nepasitiekiamą, pasakyčiau, tarptautiniu mastu. Mus apšaukinėja avantiūristais ir visai kitaip, neturintys laudies įgaliojimų daryti nutarimus ir savo sprendimus. Šitokių Aukščiausiosios Tarybos puldinėjimų ir mėginimų diskredituoti prasmę ir tikslas labai aiškūs ir labai suprantami, labai vienaprasmiški.

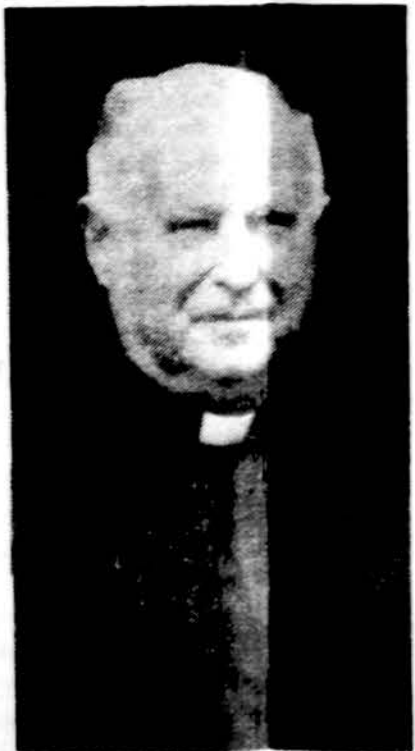
Dabar gali būti, kad veikiama žymiai subtiliau. O rezultatas, jeigu kas nors norės aiškintis, bus tas, kad iš tikrųjų Lietuvos žmonės suklydo, išrinkdami šią Aukščiausiąją Tarybą, kuri nieko gero nepadarė ir nedaro (taip, perskaitys tą kreipimąsi, atrodo), vienintelė jos veikla — Ministrų Tarybos darbo žlugdymas, tyčinis. Tai, žinoma, yra nesąmonė, bet taip parašyta. Ir įėjusi šita Aukščiausioji Taryba neišreiškia Lietuvos žmonių valios, tada

maža ko verti visi jos nutarimai, taip pat ir Kovo vienuoliktoji. Aš labai norėčiau, kad žmonės, kurie gal ir nebūtinai simpatizuoja Aukščiausiajai Tarybai, gal netgi su nepasitikėjimu žiūrėtų arba gal kokių gandų prisiklausė dėl vieno ar kito įstatymo, kaip dėl mokesčių daug visokio triukšmo buvo keliama, arba diskutuojant dėl profsąjungų turty priklausomybės, žodžiu, kiekviena proga keliama šitie lyg ir atskiri klausimai, bet jie visi turi vieną bendrą vardiklį: gal ko gero, netikusi yra ta Aukščiausioji Taryba? O kas tada iš to išeina? Ir kam tai politiškai reikalinga ir naudinga? To niekad nereiktų pamiršti“.

MIRĖ ARKIV.

LIUDAS POVILONIS

Rugpjūčio 10 d. Kaune, Lietuvoje, mirė a.a. arkivyskupas Liudas Povilonis. Velionis buvo gimęs 1910 m. rugpjūčio 25 d. Baigęs Mokytojų seminariją, įstojo į Marijonų vienuolyną ir 1929 m. rugpjūčio 15 d. padarė pirmuosius įžadus. Studijavo Kauno Kunigų seminarijoje ir Vytauto D. universitete. Kunigu įšventintas 1934 m. birželio 29 d. Vėliau dar padarė kanonų teisės licenciatą ir baigė matematikos studijas.

A. t. A. Arkivyskupas Liudas Povilonis

Dirbo Marijampolėje, redagavo labai gerai vaikų laikraštį „Šaltinėlis“, mokytojavo Marijampolėje, Vilniuje ir kurį laiką buvo Vilniuje gimnazijos direktorius. Po karo buvo leista jam su kun. B. Burneikiu statyti Klaipėdoje Taikos Karalienės bažnyčią. Bažnyčią baigė, bet ją atėmė

Karelijos deklaracija

Moskva. Rugpjūčio 21 d. — Reuterio žinių pranešimu, autonominė Karelijos respublika, kuri yra prie Suomijos pasienio paskelbė savo suverenitetą. Šią žinią pranešė taip pat ir „Tasso“ žinių agentūra.

Karelijos Respublika, kurioje yra maždaug 700,000 gyventojų, paskelbė, kad jos konstitucija ir įstatymai galioja prieš Sovietų Sąjungos ir Rusijos Respublikos įstatymus, kurios dalyje ji yra.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Arabai pritarė Amerikai

Pasaulio valstybės prieš Iraką

Cairo. — Praėjusį penktadienį Arabų Lygos kraštai nutarė eiti kartu su Amerika, protestuodami prieš Iraką, kuris okupavo Kuveitą. Jie nubalsavo pasiūsti arabų kariuomenės dalinius į Saudi Arabiją, tik Libijai ir Palestiničių Išlaisvinimo organizacijai pasisakant už Iraką.

Priimtoje rezoliucijoje sakoma, jog atsiliepdami į Saudi Arabijos prašymą ir kitų arabų kraštų pageidavimą, nutaria palaikyti tas pajėgas, kurios gina savo kraštą nuo užsienio atakos ir pasiūsti tam tikrą ginkluotą karių skaičių prieš Irako agresiją.

Irako prez. Saddam Hussein kalbėjo per radiją, kai Arabų Lygos nariai uždaramė posėdyje tarėsi, ką reiktų daryti, ir prašė, kad „arabų minia pasipriešintų prieš užsienio įsikišimą ir musulmonų šventovių pažeminimą Saudi Arabijoje. Ragindamas pradėti „šventąjį karą“, Hussein pasakė: „Jūsų broliai Irake nusprendė tęsti kovą be susilaikymo ir nebijodami užsienio pajėgų“, kalbėjo jis. „O arabai, o musulmonai ir visi ištikimieji bet kur, šią dieną reikia prisikelti ir apginti Meką, kuri yra pagrobta Amerikos ir sionistų durtuvais. Sukikite prieš priespaudą, korupciją, išnaudojimą ir veidmainystę. Neprileiskite užsieniečių prie šventųjų vietų, stovėkime visi kartu vieningi kaip vienas pašalinti tamsą ir tuos valdovus, kurie neturi garbės jausmo...“

Amerikos laimėjimas

Arabų Lygos balsavimas yra Amerikos diplomatų laimėjimas, ypač Gynybos sekretoriaus

Atidengtas paminklas žydų kankinams

Druskininkai. — „Lietuvos aidas“ rašo, jog liepos 15 dieną Druskininkuose, hitlerinės okupacijos metais buvusio geto teritorijoje, atidengtas paminklas žydų tautos kankiams. 1943 metais nužudyti paskutinieji iš 900 į getą suvarytų žmonių. Tai vienas pirmųjų tokių paminklų Lietuvoje. Jis pastatytas žydų kultūros draugijos vietos skyriaus ir savi valdybės pastangomis. Atidengiant paminklą kalbėjo Sąjūdžio, Tremtinių klubo, LKP atstovai, pastatymo iniciatoriai.

Lietuvos žydų kultūros draugijos Druskininkų skyriaus pirmininkas gyd. K. Krivošius ir Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos deputatas E. Zingeris atidengė paminklą.

— Alizavos apylinkėje, prie Vainiūniškio pušynėlio, pastatytas akmens paminklas 1945 m. liepos 18 d. žuvusiems partizanams už Lietuvos laisvę. Išdavikui Pranui Ožui įskundus, jie krito nelygioj kovoj, apsupti kariuomenės dalinių. Manoma, kad žuvo 18 vyrų. Paminklas pastatytas Aldonos ir Apolinaro Glemžių rūpesčiu. Pamaldose Alizavos bažnyčia nesutalpino žmonių.

— Alytaus miesto Marijos Krikščionių pagalbos bažnyčios statybos projektai priimami iki spalio 1 d. Konkurso būdu bus išrinktas geriausias tinkamas naujai bažnyčiai pastatyti projektas.

D. Cheney, kuris savo vizito metu tarėsi su arabų vadais ir kurie sutiko, kad amerikiečių karinės jėgos būtų įvestos į Saudi Arabijos teritoriją prieš Irako galimą invaziją. Bet Jordane įvyko didelės demonstracijos už Iraką ir prieš amerikiečių buvimą, tačiau tai nepaveikė arabų nusistatymo pirmą kartą pasisakyti už amerikiečių pajėgas tame regione.

Washingtono Gynybos departamento žinių pranešėjai pasakė, jog amerikiečių daliniai sieks 100,000 karių, kurie gins Saudi Arabiją nuo Irako užpuolimo. Prez. Bushas įspėjo Bagdadą nebandyti išsiųsti naftą, nes bus vykdoma kontrolė. Baltieji rūmai sveikino arabų nutarimą pasiūsti savo dalinius ir padėti karaliui Fahd. Kanada, Prancūzija ir Australija pranešė, jog siunčia savo laivus prisijungti prie amerikiečių ir anglų laivų Vidurio Rytų vandenynė. NATO kraštai Briuselyje nutarė taip pat prisidėti prie bendrųjų pastangų ir pasiųs savo kariuovis į Persų įlankos regioną.

Išėjimas Irakui

Prez. Bushas, kuris atostogaus 25 dienas Kennebunkporte, pasakė, jog dar nėra reikalo isakyti laivynui blokuoti Iraką, kas tai būtų jau karo veiksmas, bet jis įspėjo, kad Irako laivai neplauktų su alyva, nes tuo būdu jie sulaužytų tarptautinį embargo, paskelbtą Jungtinių Tautų.

Arabų Lyga buvo įsteigta 1945 m. kovo 22 d. Jos tikslas — palaikyti kultūrinius, ekonominis ir komunikacijos ryšius tarp savo narių ir kalbėti arabų valstybių vardu tarptautiniame forume. Praeitę Lyga koordinuodavo arabų valstybių veiklą prieš Izraelį. Dabar pirmą kartą Lyga nutarė pasiūsti arabų dalinius apginti Saudi Arabijai prieš savo narį Iraką, užgrobusį Kuveitą. Arabų Lygai priklauso Saudi Arabija, Kuveitas, Jungtinis arabų emiratas, Quataras, Libanas, Bahrainas, Sirija, Marokas, Somalijs, Omanas, Džibouti, Egiptas, Libija, Irakas, Alžirija, Jemenas, Jordanas, Sudanas, Mauritanija, Tunisija ir PLO.

Jų priimtoje rezoliucijoje reikalaujama, kad Irakas pasitrauktų iš Kuveito nedelsiant ir taip pat sutiko su Jungtinių Tautų nutarimu įvesti prekybines sankcijas. Egiptas ir Sirija yra dvi didžiausios šio regiono šalys, pasmerkusios Iraką. Tenka priminti, jog Irakas, Libija ir PLO, trys Lygos nariai, veda antimonarchistinę politiką, kurią dažnai įvairiais būdais paraiškia Irako prez. Saddam Hussein.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 14 d.: Euzebijus, Tarcizijus, Pajauta, Guostė, Grintautas, Demetrius.
Rugpjūčio 15 d.: Švč. M. Marijos dangun ėmimas — Žolinė. Napoleonas, Sigita, Utenis, Rūgėlė, Visvilas, Vydenė.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:56, leidžiasi 7:54. Temperatūra dieną 78°, naktį 58 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PRIEŠ ASTMĄ VAISTŲ VEIKIMAS

Neteigėme susipažinti su astma kontroliuojančių dvejopų rūšių vaistų veikimu. Tada pajėgsime išmintingiau tvarkytis su astma.

Raginame į geresnį astmos suregulavimą

Jau žinome, kad pagrindiniai vaistai astmos sukontroliavimui yra bronchų išplečiantieji (bronchodilatoriai) ir bronchuose uždegimą mažinantieji (antiinflammatoriai) vaistai. Prie pirmųjų priklauso trejopie: beta-adrenergic agonistai, theophylline ir anticholinerginiai vaistai. Antiesiems atstovauja svarbiausi du vaistai: kortizonas (corticosteroids) ir cromolyn sodium bei rečiau vartojamieji: ketotifen, nethotrexate, gold ir troleandomycin.

Bronchus išplečiančių vaistų veikimas

Vaistams vadinamiems bendru vardu „beta-adrenergic agonists“ (trumpiau čia tą vaistų grupę vadinsime vienu žodžiu „beta“) priklauso keturi svarbiausieji vaistai: albuterol, terbutaline, fenoterol ir bitolterol. Jie yra geriausi bronchų išplečiai, kokius dabar medicina turi. Jie veikia šitaip.

Jų sudėtinga veikimą medicina dabar jau supranta. Tai ne ligonio reikalas. Jis tik turi žinoti, kad visuose kvėpavimo takuose – nuo gerklių iki galutinių bronchų išsišakojimų, beta vaistai atleidžia bronchus išsklojančių lygiųjų raumelių susitraukimą – spazmą. Jie taip pat saugo nuo staigiai veikiančių bronchų sutraukiančių medžiagų.

Beta vaistai neveikia prieš bronchus sutraukiančias medžiagas, kurios veikia pavėluotai (late response to allergens). Jie taip pat neveikia prieš pakartotinį bronchų išsivertimą (subsequent bronchial hyperresponsiveness).

Beta vaistai nevartojami ilgai, nes taip juos vartojant jie nebemazina bronchų išsivertimą, o dar gali kiek priedo bronchus sujaudinti, kai po ilgo jų vartojimo vaistų vartojimą nutraukus, bronchai ima kiek susitraukti.

Beta vaistų nauda astmatikams

Visi beta grupės vaistai (albuterol ir kiti minėti trys) juos įkvėpus (inhaled), greitai – kelių minučių laikotarpyje ima veikti ir jų veikimas tęsiasi nuo 3 iki 6 valandų kai astma nėra sunki. Visi keturi vaistai tik mažai skiriasi savo veikimo aktyvumu ir ilgumu.

Dabar naudojami ir ilgesnio veikimo (iki 12 val.) įkvėpiami nauji beta rūšies vaistai, kaip Formoterol ir Salmeterol. Pastarasis gali būti veiksmingas net ilgiau negu 12 valandų. Jis gali būti naudojamas tvarkant naktinius astmos simptomus.

Įkvėpiami beta vaistai geriausiai trumpam astmų atakų numalšinimui. Įkvėpiami (inhaled) beta grupės vaistai trumpam laikui atpalaiduoja bronchų susitraukimą. Už tai jie yra geriausi tvarkyti astmų atakų pasireiškimus.

Beta vaistai taip pat padeda išvengti bronchų susitraukimą, kuris atsiranda dirbant, mankštinantis ar kitaip įautrinusi bronchus.

Atsimintina, kad nuryjami beta vaistai silpniau veikia, nes tuo keliu juos imant pagaussėja neigiamų pašalininių veikimų skaičius. Bet nuryjami beta vaistai lėto veikimo formoje gali būti naudingi norint išvengti naktinį atsirandantį astmos.

Beta vaistus geriau imti tik kada reikia

Iki šiol būdavo priimta astmatikams prirašyti beta rūšies vaistus ilgai gydymui, juos naudojant net 3-4 kartus per dieną. Bet naujausi tyrimai rodo, kad astmatikams beta vaistus yra geriau duoti pagal reikala. Reikalo dažnumas nurodys, kada reikia pridėti prie dabartinio gydymo beta vaistus dar ir kitą rūšį – prieš uždegimą veikiančių vaistų, būtent, kai beta vaistų vartojimo dažnumas padidėja.

Pašalinis neigiamas beta vaistų veikimas

Nėra tokio vaisto, kuris visiškai būtų be „mediciniškos nuodėmės“ – vaistas, kuris būtų visai geras, kaip vanduo – be jokio neigiamo pašalinio veikimo. Todėl kiekvienas vaistas esti vertinamas pagal tai, kiek jis daro daugiau gero, negu blogo ligoniui.

Reguliariai įkvėpiant, ar tik pagal reikala juos naudojant, beta grupės vaistai tik retai kada turi nemalonius pašalininius poveikius. Tokie nemalonumai su tais vaistais dažniau atsiranda juos imant per burną ar juos įpurškiant.

Dažniausiai gali atsirasti kūno drebbėjimas, širdies plakimas, kurį žmogus jaučia (palpitation). Tie negerybės sumažėja, kai, toliau tuos vaistus imant, prie jų priranta.

Imant dideles beta vaistų dozes, gali atsirasti medžiagų apykaitos sutrikimas, kai kraujyje sumažėja kalio (potassium) kiekis (hypokalemia). Tik gerai, kad toks sumažėjimas retai esti stiprus. Atsimintina, kad ir mažas kalio (potassium) sumažėjimas gali būti reikšmingas, kai ištikus aštriam astmos priepuoliui sumažta kūni deguonies tiekimas (hypoxia).

Geras dalykas, kad net ir ilgai gydant astmą su bronchus išplečiančiais beta vaistais, bronchai nepripranta prie jų vaistų. Todėl beta vaistai ilgą laiką lieka veiksmingi bronchus išplečiant.

Išvada. Švieskimas astmos reikaluose, pametę seną neveiklumą ir pasitikėjimą vien tik neveiksmingam vaistui, tada džiaugsimės sėkmingesniu jos sukontroliavimu. Daugiau tuo reikalu bus sekanti kartą.

Pasiskaityti. The New England Journal of Medicine, vol. 321, No. 22 Nov. 30, 1989.

NE ASTMA SUKELIA GLEIVIŲ ATRIJIMĄ

Klausimas. Didžiai Gerbiamas Daktare, Jūs rašote apie astmą. Atidžiai skaičiau, bet neradau tokio atvejo koks yra daug, bet visą laiką. Išsipaunu. Nustojau apetito. Be vaistų

Klausimas. Gerbiamas Daktare, Jūs moksliskus sveikatos patarimus „Drauge“ skaitau ir jais pasinaudoju. Noriu žinoti, ar galima išvengti „vitreous detachment“ ir, jei turint, kaip reikia gydytis. Mano daktaras sako, kad nuo to nėra vaistų.

Lietuvio sodyboje prisiglaudę gydytojai iš Lietuvos, atvykę Illinois universitete žinias pagilinti. (Iš k.) Algis Marcinkevičius, Marius Kristupaitis ir Ramūnė Chodosevičiūtė domisi jiems padovanotu Alvedo išleistu gyd. Alg. Statkevičiaus veikalu „Žmogaus gelbėjimas“ Alvedo pažmonyje.

Nuotr. Viktoro Kučo

negaliu užmigti; imu Halcion. Miego mažai – po 4-5 valandas. Nuo to ir nuotaika prasta.

Daktaras prirašė Promothazine sirupo imti po 2 arbatinius šaukštėlius keturis kartus per dieną. Nerūkau ir niekad nerūkau. Gerb. Daktare, ar klimatas turi reikšmę? Gal man būtų geriau keltis į Arizoną ar kur į pietus? Ačiū už paaiškinimą ir patarimą. Jūsų skaitytoja.

Atsakymas. Tamsta neparašė nei vieno astmos pasireiškimų. Iš laiško aiškėja, kad Tamstos negalė yra išvarža diafragmoje, kuri leidžia skrandžio sunkiai atsilipti į stemplę. Tada atryji gleives. Žinoma, turi išsitiirti stemplę pas specialistą gydytoją (esophagogram ir gastroscopy). O dabar užmiršk astmą ir imk tvarkytis su tuo gleivių atrijimu. Daryk taip.

Gulėk lovoje žemai – tiesiai, ant vienos neaukštos pagalvės. Pakelk lovos galvą galvą per šešis colius – palik dvi plytas po galvą galvą kojoms. Nesivaržyk rūbus per juosmenį ir nesilankstyk. Nešioj petnešas. Po 5 val. vakaro nevalgyk ir nieko negerk. Nevartok jokių aštrumų, rūkytų, keptų valgių. Čiulpk Gaviscon tabletes (de recepto gaunamas). Neimk jokių vaistų, kuriuos dabar imi.

Eik gyventi kur širdis traukia ir kišenė išneša. Ieškokis geresnių draugų, jei jų neturi prieš save. Ligai klimatas neturi reikšmės. Neapleisk gerų žmonių, nes jie Tamstai labai reikalingi: esi be rimto pagrindo nusimimus. Miegį nesivartydama pakankamai. Kiti vartos, dar daugiau pavargsta, nors ir ilgai sakosi miega. Nuotaiką gerink naudingu darbu sau ir artimui. Jei šitaip tvarkysies, tikrai šypsinsis puoš Tamstos 72 metų skruostus.

Poetas Antanas Keveža skaito savo kūrybą Alvedo pažmonyje, Lietuvos sodyboje.

Nuotr. Viktoro Kučo

GYDYTOJAS NEGYDO JUODŲ DĖMIŲ IR BLYKIOJIMŲ PRIEŠ AKIS – KAS DARYT?

Klausimas. Gerbiamas Daktare, Jūsų moksliskus sveikatos patarimus „Drauge“ skaitau ir jais pasinaudoju. Noriu žinoti, ar galima išvengti „vitreous detachment“ ir, jei turint, kaip reikia gydytis. Mano daktaras sako, kad nuo to nėra vaistų.

priemonės gerins kraujotaką akyse. Tai ir bus geriausias pasitarinavimas, kokį medicina šiandien žino.

Nuo artėjančio akių pa-blogėjimo ginkis, jį šalindamas ne rūpestiu, bet reikiama veikla, pats būdamas pajėgus gydytojo priežiūroje. Turėk gerus akių ir šeimos gydytojus. Sėkmės! Vel parašyk. O visi kiti išsikirkite čia minėtu reikalu nurodymus ir laiku iškelkite savo kojas iš kapo duobės, pirm negu jon visai atsigulsite. Taip ir nei per plauką kitaip turite elgtis, jei norite dar saule ilgėliau džiaugtis. Nusiųskite šias žinias Lietuvon, nes iš ten yra užgultas šis skyrus paklausimais dėl sklerozės negerumų širdyje, kojose, smegenyse ir kitose kūno dalyse. Apisauojimas nuo sklerozės yra geriausias jos gydymas. Siųskite jiems reikiamus vaistus – nesigailėkite jiems pagalbėdams, nes vėliau teks apvertki savo apsilėidimą. Jei kitaip neišeitų, galės Alvedo ambulatorijai Lietuvos sodyboje padėti. Kiekvienas lietuvis čia ir tenai privalo atgimti ne tik asmenybe – dvasiškai, bet ir kūnu, išgyjant bent menką dalelę išmintingumo ir apsišvietimo.

Nuo dabar turime pradėti tvarkyti sklerozę, kuri prasidėjo nuo mūsų pirmųjų gyvenimo dienų. Dar sveikai besijausdami, turime tramdyti vis pirmyn žengiančią sklerozę. Dabar turime lopyti savo namo stogo skylę, nes kai namas sugrius, tada bus šaukštai po pietų, nors dabar visi mes taip nevykusiai elgiames.

Atsakymas. Kreipkis į pajėgus – universitetinio lygio akių ligų gydytoją ir vykdyk visus jo nurodymus 100%. O čia tik patarimas kovojant su sklerozė, kuri paliečia visas kūno dalis, įskaitant ir akį, sukeldama Tamstos turimus nusiskundimus.

Visomis keturimis pradėk gintis nuo sklerozės šitokių darbų: 1. Išsitiirti kraują, sužinodamas savo kraujo rūkštumą (uric acid), riebumą – cholesterolį, saldumą ir hemoglobino kiekį. Tada elkis pagal tyrimų duomenis, būdamas gydytojo priežiūroje. Gydytojas turi būti teisingai nusiteikęs: neturi patarti trynius valgyti ir neturi sakyti, kad cholesterolio 240 mg yra normalus jo kiekis. 2. Pildyk Alvedo sunkius atstoviams pritaikytą dietą, kas valandą valgydamas normalų valgi, kad būtų vienuolika pavalgymų per dieną.

Dienos valgio kiekis turi būti toks: 3 valgi, šaukštai sėmenų ar safflower aliejaus; vieną dieną paimti tuziną kiaušinio baltymų, sekančią dieną vietoj to paimti puodelį ryžių; daug kopūstinių ir kitokių daržovių bei vaisių (mažiausiai 3 morkas suvalgyti per dieną); dvi riekutes duonos padarytos iš rupiai maltų miltų (plyta); dvi vidutinės bulvės, puodelis avižinių selenų (oat bran); keturi puodeliai nugriebto pieno (skim milk). Šitą valgi suvalgyk per 24 valandas. Cholesterolį reikia numušti iki 130 mg%. Tik tada galėsi tikėtis geresnių dienų savo akims. Tai gydymasis maistu, nerūkiant, nesisvaigiant ir esant per mylią atstumo nuo rūkoriaus. 3. Gydykis visas turimas ligas, ypač cukraligę, pakeltą kraujospūdį, podagrą, nutukimą. 4. Vaistai prieš sklerozę: zinc sulfat 200 mg tabletes, po tris per parą vieną mėnesį, po to, po vieną tabletę kasdien per visą gyvenimą. Imk cinką pavalgę. Būtinai imk aspiriną („coated“), 325 mg po vieną tabletę kas antrą dieną. Kasdien imk po vieną tabletę dipiridamole 75 mg. Tiedu vaistai saugos kraujo plokšteles nuo sulipimo ir arterijas nuo susiaurėjimo. Kas šešios valandos imk po vieną tabletę niacinio 500 mg. Nebijok odos paraudimo kokiam pusvalandžiui. Už poros mėnesių pasitikrink kepenų veikimą (liver profile). Tos

Nežiūrint slegiančios nuotaikos dėl įvykių mūsų tėvynėje, Omahos „Romovus“ vietininkijos skautės antra gegužės mėn. sekmadienį surošė gražų pagerbimą motinoms.

Parapijos salėje vietininkė Gražina Reškevičienė pasveikino gausiai ir minėjimą atsilankiusius svečius, kurių tarpe buvo ir keletas svečių iš Lietuvos. Po kunigo sukalbėtos invokacijos Gražina jautriai pakalbėjo apie motinas ir pasikaitė gražų, motinų garbei skirtą eilėraštį. Reikia pastebėti, kad Gražina tik prieš mėsos palaidojimo motinėle, tad jai kalbėti apie motinas reikėjo nemažai savitvarkos sulaukyti netekties ašaras. Viešnia iš Lietuvos prasmingai ir jausmingai pakalbėjo apie lietuvių motiną ir labai sklandžiai savo kalboje sujungė motinas su visų mūsų motina tėvyne Lietuva. Toliau patys mažiausi, „Aušros“ šokėjai, kuriuos paruošė jų mokytoja Gražina, labai jau gražiai pagal muzikos taktą kilnoj kojytes ir pašoko porą tautinių šokių.

V.s. Irena Lileikienė šauniai pravedė keletą dainų, įtraukdama ir visą publiką. Vienas svečias iš Lietuvos puikiai traukė akordeonu ir pritarė gražiai dainuojantiems. Aušrelė Sakalaitė ir Gailutė Reškevičiūtė kava ir kepsniais dosniai pavaišino svečius. Gana jaukioje aplinkoje ir lietuviškoj dvasioj buvo praleista pora gražių valandų. Visuomenė tai įvertino ir buvo dėkinga skautėms.

JP.

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIA
168 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (312) 337-1268

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$70.00. Foreign countries \$70.00. Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
U.S.A.	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	\$70.00	\$40.00	\$25.00
Savaitinis (Sešt. pried.)	\$40.00	\$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudojūt straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamas gavus prašymą.

***

Kerštas, kaip laikas, neturi pabaigos, todėl jis iš viso neturi prasidėti.

A. Baronas

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
IR ODOŠ CHIRURGIA
(Aukliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. (312) 735-4477;
Rez. (708) 246-0067; arba (708) 246-5581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6448 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 925-2670 arba (312) 486-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOŠ LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
Ne chirurginis išsiplėtusių venų
ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą

Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. (708) 598-6101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabinete ir bute: (708) 852-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS

DR. EUGENE MCENERY
DR. JAMES BUDEN
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. (312) 585-2990 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabinete tel. (312) 737-1168;
Rezid. (708) 385-4811

DR. S. LAUL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. 2-7
Ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. (312) 585-0348;
Rez. (312) 779-5533

DR. FRANCIS MAŽEIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą; pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. S. LAUL

SPECIALYBĖ – VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. 2-7
Ketv. 9-12. Penkt. 2-7

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
PETER STECY, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-8527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.

Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

JONAS V. PRUNSKIS, M.D.

Gydytojas ir chirurgas
Anestezijos ir skausmo gydymo specialistas
Sherman ligoninė, Elgin, IL
Tel. (708) 837-0005
Skambinti galima 24 val.

T. RAMA, M.D.

Specialybė – Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. (312) 434-1818; Rez. (708) 852-0889
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik sustarus

DR. ANTANAS G. RAZMA

SPECIALYBĖ – PLAČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. (312) 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(708) 361-0220 (708) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Kabinete tel. (312) 778-2880.
Rez. (708) 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville, IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 586-3168;

Namų (708) 361-3772

GYVENIMAS LIETUVOJE

„As, kaimo boba, pasakysiu vieną: Lietuvoje negali būti bedarbių! Neturi darbo — važiuok, broleli, į kaimą, eik į fermą veršelių girdyti ar kiaulių šerti ir turėsi darbą. O jei nenori veršelių girdyti — imk žemės, būsi ūkininkas, o ūkininkas niekuomet nebuvo be darbo. Kad tikrai sveikatos Dievas su daktarais duotų! Taigi bedarbių — prasiimanymas tų, kurie nenkenčia darbo žmogaus arba saugo jo pliką vietą, kuri ji ilgus metus gydytojas, dar keletas poniškai apsirengusių ponelių. O aš pasakysiu tiesiai: važiuok, ponas gydytoju, į sodžius, į kolūkinę gyvenvietę, ten, jeigu tu geras specialistas ir doras žmogus, atsisirai į pastogę, ir darbas, ir uždarbis, ir dar kysį šviežių kiaušinių, šiltos duonos ar vištienos gausi. Tai ko ten vėpsoi išsižiojęs mieste, kur tavęs niekas nenori, neturint netgi pastogės, kur tą tavo skrybėlę ar odinį palatą pasikabinti? Prievarta, kaip sako, mielas nebūsi.“ — Šitaip rašo Apolionija (pavardė neminama). Jos laiškas paskelbtas humoristinio „Šuotos“ žurnalo 8 Nr.

Panašių laiškų ir straipsnių dabartinėje Lietuvos spaudoje yra ir daugiau. Mat nepriklausomybės paskelbimas, ir ypač blokada, iškėlė daugybę sunkiai sprendžiamų problemų. Tūkštų ir kelios dešimtys tūkštų bedarbių, bet tikrai miestuose, ne kaimuose. Kaimie (kolchozuose bei sovchozuose) visą laiką trūksta darbo jėgos, nes miestiečiai, kad ir bedarbiai, nenori keltis į kaimą. Bet leiskim toliau mūsų išmintingajai Apolionijai kalbėti.

— „Bulvę su silkių rasalu kai kas eđa, kad tikrai mieste, kad tikrai didesniame, kad tikrai ne su tais, kurie duoną augina. Į kaimietį visi dantis pakabinę. Čia jiems, miesto poneliams, duona negera, čia kiaušiena per riebi, čia morka nitruota, ir suka galvą, katra galą nupjauti, kad sveikesnis būtų... Kai užpakalis mėslo pilnas, galva klieđėti ima! Kad su tokiais į nepriklausomybę. Ar ne tokie anuomet šlaistėsi patvoriais ant nepriklausomybės vemdami, ką suriė, ir rusus šlovindami“.

Kad tarp Lietuvos kaimo ir miesto yra atsiradusi didelė praraja, kad kaimiečiai yra išstumti iš viešojo gyvenimo, nuo politinių problemų sprendimo, kad iš jų tik viskas paaimama ir labai nedaug kas duodama — tą jau visi, net ir mes išeiviai, žinome. Šiuo požiūriu mums įdomus Malaišių kolchozo pirmininko pavaduotojo Vyt. Bagdono rašinys, paskelbtas „Vaištiečių laikraščiui“ Nr. 72. Kolchozininkus jis vadina duonos augintojais, o miestiečius jos valgytojais. Esą iškilmingai kalbama iš aukštų tribūnų gražiais žodžiais, tačiau konkrečiai niekuo nepadedant. „Ilgiau nebuvo kokiame mieste nuvažiuavęs nebepajįsti. Per kelis mėnesius daugiaaukščių vėl pridrygė. O kaimo žmogus net cemento, šiferio (stogams dengti), metalo ar kitų statybinių medžiagų ieškodamas turi kančią kelius nueiti. Kaip braidė žmonės apie fermas, sandėlius po purvynus, taip ir tebebrado, o miestuose asfaltas upelais liejasi. Daug mėgstama kalbėti apie mechanizaciją, technikos kokybę, o ii kai

nekokybiška, taip buvo ir yra“. Toliau nurodo, kad prekės žemdirbiams buvo vežamos patios blogiausios, užsigulėjusios, miestelėnams neberekalingos. Labai reikalingi dviračiai, miestelėnai juos gauna, o i kaimų parduotuves nebeatveža. Miestiečiai juos superka, o paskui pardavinėja kaimiečiams, „lupdami devynius kailius“.

Toliau Vyt. Bagdonas siūlo miestiečiams keltis į kaimus nuolat gyventi, nes ten labai trūksta darbininkų. Atsirastų šerė bei rėdė, o nauji vėjai tą vietą gali supūsti... Anądien žiūrui: mūsų televizija nebūna būrelį surinkusi Lietuvai rodo. Kąžkokia ekonomistė-valytoja (kokia aukštoji mokykla jai diploma suteikė?), skrybiuotas gydytojas, dar keletas poniškai apsirengusių ponelių. O aš pasakysiu tiesiai: važiuok, ponas gydytoju, į sodžius, į kolūkinę gyvenvietę, ten, jeigu tu geras specialistas ir doras žmogus, atsisirai į pastogę, ir darbas, ir uždarbis, ir dar kysį šviežių kiaušinių, šiltos duonos ar vištienos gausi. Tai ko ten vėpsoi išsižiojęs mieste, kur tavęs niekas nenori, neturint netgi pastogės, kur tą tavo skrybėlę ar odinį palatą pasikabinti? Prievarta, kaip sako, mielas nebūsi.“ — Šitaip rašo Apolionija (pavardė neminama). Jos laiškas paskelbtas humoristinio „Šuotos“ žurnalo 8 Nr.

Panašių laiškų ir straipsnių dabartinėje Lietuvos spaudoje yra ir daugiau. Mat nepriklausomybės paskelbimas, ir ypač blokada, iškėlė daugybę sunkiai sprendžiamų problemų. Tūkštų ir kelios dešimtys tūkštų bedarbių, bet tikrai miestuose, ne kaimuose. Kaimie (kolchozuose bei sovchozuose) visą laiką trūksta darbo jėgos, nes miestiečiai, kad ir bedarbiai, nenori keltis į kaimą. Bet leiskim toliau mūsų išmintingajai Apolionijai kalbėti.

— „Bulvę su silkių rasalu kai kas eđa, kad tikrai mieste, kad tikrai didesniame, kad tikrai ne su tais, kurie duoną augina. Į kaimietį visi dantis pakabinę. Čia jiems, miesto poneliams, duona negera, čia kiaušiena per riebi, čia morka nitruota, ir suka galvą, katra galą nupjauti, kad sveikesnis būtų... Kai užpakalis mėslo pilnas, galva klieđėti ima! Kad su tokiais į nepriklausomybę. Ar ne tokie anuomet šlaistėsi patvoriais ant nepriklausomybės vemdami, ką suriė, ir rusus šlovindami“.

Nūdien Lietuvoje išleidžiama daugybė knygų. Deja, ne visada pirmoje eilėje spausdinamos reikalingiausios knygos. Perspausdinami foto ofseto būdu kai kurie nepriklausomybės meto leidiniai, leidžiamos išeivijoje išleistos knygos. Tačiau pamirštama, kad pirmoje vietoje turėtų būti leidžiami mokykliniai vadovėliai, naujai parašyti, apvalyti nuo komunistinių liekanų. Apie vadovėlius žinomas kalbininkas Aldonas Pupkis „Kultūros baruose“ (Nr. 6, 1990) rašo: „Trūksta gerų vadovėlių visiems — ir vidurinėms, ir aukštosios mokykloms, technikumams ir profesionalioms technikos mokykloms“. Autorius nusiskundžia, kad nors jau senokai paskelbtas lietuvių kalbos įstatymas, paskelbti 1990-ji lietuvių kalbos metais, tačiau per mažai daroma lietuvių kalbos puoselėjimo bei jos gryninimo reikalu. „Troškėdami nepriklausomos Lietuvos, turim suvokti, kad lietuvių kalba joje bus tokia pat vertybė, kaip mūsų pačių laisvė, tautos gerovė ir dvasinė stiprybė, be kurios mes, maža tauta, neišlikime, nes tik dvasinis turmas daro tautas stiprias ir amžinas“.

AMERIKIEČIŲ DIPLOMATAS APIE PABALTIJĄ IR JAV POKARIO POLITIKĄ

Prieš keletą mėnesių Vilniaus teatre stabtelėjo amerikiečių autoriaus pjesė „Pasivaikščiojimas miške“, kurios du veikėjai šnekučiuojasi apie ginklavimosi lenktynes, nusiginklavimo derybas, skirtumus bei panašumus tarp rusų ir amerikiečių. Nors neveniam žiūrovui ta pjesė pasirodė ne daug turinti bendro su pasauliu, kuriame jie gyvena, jos autorius siūžetą pasiskolino iš nesenos istorijos. 1982 metais, vykstant sudetingoms nusiginklavimo deryboms tarp Maskvos ir Vašingtono, amerikiečių atstovas Paul Nitze ir jo tarybinis varžovas Juli Kvicinski nutarė neoficialiai „ant keturių akių“, pasikalbėti apie galimus kompromisus. Jų privatus susitarimas buvo vėliau inkorporuotas į 1987 metais Reagano ir Gorbačiovo pasirašytą sutartį apie vidutinio nuotolio branduolinių raketų arsenalų sumažinimą.

Paul Nitze yra daug įdomesnė figūra už jo įkvėptą pjesės charakterį. Jis drauge su George Kennan formavo Amerikos pokario politiką, kurios tikslas buvo sulaukyti Sovietų Sąjungos ekspansiją. Jis suvaidino svarbų vaidmenį sukuriant Marshall planą, ant kojų atstaudisį laisvąją Europos dalį, jis padėjo sudaryti pagrindines nusiginklavimo sutartis. Dabar šis jau 83 metų sulaukęs diplomatas dėsto Johns Hopkins universitete ir aktyviai dalyvauja intelektualiniame gyvenime.

Universiteto žurnale Johns Hopkins Magazine (1990, Nr. 1) išspausdintame pasikalbėjime

Nitze pasisako ir apie Lietuvos bylą. Pareiškęs, jog „Sovietinė imperija griūva“, jis tautų problemą Sovietų Sąjungoje apibūdina kaip „Amerikos dilemą“. Jo žodžiais: „Nematau jokio būdo, kaip šią problemą visiškai patenkinamai išspręsti. Mūsų vertybės kertasi su mūsų pragmatiniais interesais — mes remiame visų tautybių siekius laisviau apsispręsti, bet mes taip pat turime atsižvelgti į didžiulius pavojus, į tai, kas atsitiktų, jei tautiniai konfliktai Sovietų Sąjungoje išeitų iš vėžių. Šiandien ir gresia pilietinis karas šalyje, kurioje sutelkta dešimtys tūkstančių galingų branduolinių ginklų“.

Taciau Nitze pabrėžia, kad iš kitų tautinių grupių būtina išskirti Pabaltijo valstybes. Pabaltijo tautos buvo okupuotos prieš jų valią, rašo jis, ir mes niekad nelaikėm jų aneksijos teisėta. Jei mes tą nusistatymą dabar pakeistume, norėdami padėti Gorbačioviui, tai būtų principinė ir mūsų interesams žalinga klaida. Todėl, sako Nitze, aš nesutinku su pastaruoju metu padarytais Jungtinių Amerikos Valstybių pareiškimais, kuriuose Pabaltijo valstybės raginamos nesiekti nepriklausomybės šiuo metu.

Tvirtai remdamas pabaltiečius, amerikiečių diplomatas siūlo atsigalvoti elgtis gruzinų, armėnų, azerbaidžaniečių ir kitų atžvalgį. Mes turėtume ir toliau pasisakyti už laisvą apsisprendimą, sako jis, bet susilaikyti nuo paskatos judėjimų, kovojantiems už atsiskirimą nuo Sovietų Sąjungos. Jei prieš tas grupes būtų panaudota

grubi jėga, mes turėtume protestuoti humanistais sumetimais.

Nitze nesutinka, kad tautiniai judėjimai veda Sovietų Sąjungą prie chaoso, ir tvirtina, kad chaoso versmė yra kitur. Dabartinė revoliucija įsiliepsnojo, nes

komunizmą atmetė ne tik tauti laudis, bet ir patys jo vadovai. Sveikindamas tarybinės imperijos griuvimą ir džiaugdamasis Amerikos pokario politikos triumfu, Nitze perspėja Vakarų valstybes per greitai nenusiginkluoti. Net jei nusiginklavimo derybos ir baigtųsi sėkmingai, Sovietų Sąjungos tebeturės didžiulį ir pavojingą branduolinių ginklų arsenalą. Jo nuomone, vienas Gorbačiovo reformos tikslų buvo sudaryti išpūdį, kad Sovietų Sąjunga nebėra grėsminga ir tuomi

suskaldyti Vakarų demokratijas. Jei visi NATO nariai staiga nuspręstų, kad ginkluotos pajėgos nebėra reikalingos, mūsų pergalė gali pavirsti pralaimėjimu — perspėja amerikiečių diplomatas. Anot jo, sunkiausias ir svarbiausias Vakarų demokratijų uždavinys šiandien yra parodyti, kad totalitarinių komunistinių režimų nuniokotos valstybės gali pasikeisti ir sukurti laisvas politines santvarkas, kurios atsižvelgia į žmonių valią.

J.P.

GAISRO IŠVAKARĖSE

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Kai arogantiškas, fanatiškas ir kovingas Irakas įsibrovė į Kuwaitą, nepriklausomą ir labai turtingą sultanatą, visuose kraštuose, kurie naudojami gyvybiniai svarbia arabų kraštų nafta, kilo panika. Irako kariuomenei prisiartinus prie Saudi Arabijos sienos, labai susirūpino JAV, nes santykiai su Saudi Arabija yra labai draugiški ir susieti glaudžiais ekonominiais saitais. Jungtinės Tautos savo rugpjūčio 6 dienos sesijoje vienbalsiai nutarė įvesti ekonomines sankcijas ir boikotą Irakui, sustabdyti Irako ir jo užvaldyto Kuwait naftos pristatymą pirkėjams ir tuo būdu privesti Irako vyriausybę pasitraukti iš Kuwaito. Prie sankcijų prisijungė Vakarų Europa, iš arabų perkanti 40 nuosimčių naftos, ir net tolimoji Japonija, taip pat pasikliaunanti arabų naftos ištekliais. Vienintelis kelias Irakui pristatyti naftą į Europą liko per Turkiją ir Persijos įlanką. Turkijos prezidentas jau pareiškė, kad Irakui kelias bus uždarytas, o Persijos įlankos padėtis dar neaiški, nes įlankos blokada yra susijusi su daugeliu strateginių ir politinių problemų. Irakas sankcijų ir blokados išdavoje sumažino savo naftos produkciją 40 nuosimčių, tuo išsaugamas staigus naftos kainų kilimas.

Ne vien politikoje prasidėjo nervų karas. Politiniams įvykiams jautriose pasaulinėse akcijų biržose kilo panika. Rugpjūčio 6 dieną New Yorko akcijų biržos krito beveik 100 taškų, o Japonijos biržose smukimas tęsiasi jau dvi dienas. Ekonomistai jaudinasi, kad gali prasidėti ekonominė krizė dėl staigaus naftos kainų kilimo, nes tai esąs pirmas infliacijos

grėsmės reiškinys. Nors gazolinu trūkumo dar nėra, bet didžiosios gamyklos išnaudoja progą pasipiginauti. Clevelande ne tik labai pakilo kainos, bet juokingas paradoksas, kad jos pasidarė skirtingos ir tos pačios firmos gazolino stotyse. Vienas televizijos kanalas paskelbė telefono numerį, kuriuo galima pranešti adresus gazolino stočių, parduodančių pigiausią gazoliną. To išdavoje keliose gatvėse sankryžose jau susidarė ilgos automobilių eilės.

Amerikos prezidentas pakartotinai ir griežtai pareiškė, kad Irako elegesys yra netoleruotinas. Jo įsakymu Amerikos bankuose buvo „užšaldyti“ Irako ir Kuwait pinigai ir pradėta ruošti ginkluotam įsikišimui. JAV valstybės sekretorius Baker ir Sevardas paskelbė bendrą komunikatą, pasmerkiantį Iraką, dar tvirtiau pabrėžiant ir sutvirtinant JAV-sovietų draugystę. Eilė Amerikos karo laivų su lėktuvų ir naikintuvų palyda plaukia Viduržemio jūros link ir laukia įsakymo vykti toliau į Persijos įlanką, o vienas didelis sovietų naikintuvas taip pat yra pakeliui į naują gaisravietę.

Ne mažesnį rūpestį kelia ir Liberijos civilinis karas. Joje gyvenusius 62 Amerikos piliečius iškeldino 235 marinų igulos laivas. Liberijos vadas grasina paleisias raketą, jei mariniai bandys kištis į jos civilinį karą. Tuo tarpu Vakarų Afrikos valstybės, pradedant Gambija, planuoja akciją, kad kruvinos Liberijos riaušės ir jos vyriausybės siautėjimas būtų sustabdyti.

Gaisrai Afrikoje, arabų tarpusavio kovos negali būti ignoruojami vakarų pasaulyje, nes modernus gyvenimas verčia pasi-

klauti tų kraštų žemes turtais. Be naftos sustotų moderniško gyvenimo ratai, kiltų panika.

O mes sekame spaudos ir televizijos žinias, laukdami pasitarimų rezultatų tarp Pabaltijo kraštų ir Maskvos. Kai Lietuva paskelbė nepriklausomybę, kai tankai riedėjo Vilniaus gatvėmis, o Amerikos prezidentas tylėjo, biržose buvo ramu. Gorbačiovas užhipnotizavo Vakarų pasaulį ir demokratijų vadus. Jis tapo didžiule tarptautinės politikos jėga ir jam nebus daromi trukdymai nežiūrint, kaip jis pasielgtų su laisvės siekiančiomis pavergtomis respublikomis. Tai ne gaisras, kurio gesinti vyktų mariniai ir naikintuvai. Tai tik gestacijos žarijos. Jos neturi įtakos ir į pasaulines akcijų biržas, nes jos neturi nepaprastų žemės turto, tik laisvės įgyvendinimo principus, už kuriuos niekas nemoka, išskyrus kruvinas aukas.

Bet buvo malonu stebėti televizijos ekrane, kai didelės atlasų ir žemėlapių leidyklos prezidentas pareiškė, kad dabarties įvykiai sukelia didelių problemų kartografams, kurių uždavinys yra pagaminti tikslus atlasas. Jau nutarta atlasu laidoje parodyti ištisai suvienytą Vokietiją ir svarstoma Pabaltijo respublikas atskirti nuo Sovietų Sąjungos...

Gaisras gali išsiplisti, jei nepavyks jo greitai užgesinti. Jau aiškėja, kad Vakarai ir Sovietų Sąjunga šitame reikale darosi sąjungininkais, todėl šiuo metu Pabaltijo respublikų klausimas nėra nei aktualus, nei reikšmingas. Pabaltijo respublikos lieka užmaršty ir neteikia įdomios medžiagos žinių komentatoriams. Ar gaisro pelenose bus palaidotos pavergtųjų aspiracijos ir jų siekiai?

Nevadinu didvyriais tų, kurie buvo mintimis ar jėga didūs, bet tuos taip vadinu, kurie buvo didūs širdies kilnumu.

L. Beethoven

Po pranešimo Nordic Heritage muziejuje Seattle. Iš kairės: Algimantas Cekuolis, Muziejaus direktorė Marianne Forsblad ir Povilas Mažeika.

DUOBĖ

Romanas

ANDRIUS NORIMAS

27

Ar Jurgis tai kalba Marijai, ramindamas vėkiančią ir nusiminusią? Ar pats sau vienas galvoja? Jis negali suvokti, nes pats jaučia tik didžiulį, nenumaldomą skausmą. Tokį gilų, gilų įdubusį į patį sielos dugną ir skaudžiai žvėmbantį. Tokį neužmirštamą, nuolat geliamai atbumbantį, vos sūnaus varda paminėjus.

Kiek laiko tęsiasi tokia savijauta — nežino nei tėvas, nei motina. Ar tik vieną dieną, ar metus, ar kelis metus?... Tik sužeista siela kraujuoja sūnaus nusiđėjimu ketvirtajam Dievo Įsakymui.

Pajūryje vaikštinėja, baido, ilsi, gulinėja, bėgioja ar maudosi daug žmonių. Jų tarpe Jurgis Bartonis sudaro tik vieną mažytę smiltį visame margame paplūdimyje. Sėdi ant suoloio, atstoties įrudusį nuo kasdieninių pasivaikščiojimų veidą į saulę močia, kaip jis ją dažnai vadina. O ji tikrai motiniškai glosto jį, myluoja, gaivindama pavasariškai jaunatviška nuotaika.

Nuo ėjimo pavargęs paima į rankas nusipirktą dienraštį. Vėjas truko sklandyti didelius puslapius. Bėga akimis per stambias, rėkiančias antraštes. Buvusiam teisininkui įdomūs įvairūs nusikaltimai, ypatingai teismo bylos. Todėl ilgėliau sustoja, paskaito

įvykių ir teismo bylų aprašymus. Dažnai kuri nors byla primena jam dar tėvynėje jo turėtas panašias bylas. Tada prisimena, o namo parėjęs pasakoja Marijai. Laikraštį nusiperka išsišlaikymui, noredamas bent laikinai užmiršti sūnaus išėjimą iš namų.

Štai, gretimio miesto teismo salės reporteris praneša apie vakar spęstas teismo bylas. Iki šiol nerūpestingai sklaidęs, staiga Jurgis išsitiesia. Akys įsminga ir spausdintas eilutes. Pamato savo paties, tik sutrumpintai iškreiptą pavardę.

„Jaunas ir prasigėręs inžinierius Vito Bart pavyduliaudamas kone pasmaugė savo sugyventinę Nancy Bunter. Kaltinamas pasikėsinimu nužudyti. Gresia treji metai. Byla bus nagrinėjama apylinkės teisme birželio 10 dieną“.

Šitoks pažįstamų vardų sutapimas nėra atsitiktinis! Tai tikrai Vytautas! Štai, kur jis dabar apsigyveno! Vadinasi, meilės giesmė sugiedota... Juk rašoma: „Pavyduliaudamas kone pasmaugė“. Vadinasi, jo savimeilė tiek buvo įžeista, kad priėjo net tokio brutalumo!

„Vargšas vaikas!.. Argi aš jam nesu išpranašavęs? Tėvų neklausymas prie gerio niekad nepriveda! Kaip teisingas yra Viešpaties leidimas likimui pačiam atsilyginti nepaklusniams vaikams ar nusidėjusiems Dievo Įstatymams! Teatleidžia jam Aukščiausias... Ne aš jo atsižadėjau, o jis manęs. Motinai tik priekaištavo... Kažkaip likimas prasizengusiems labiau atsikersija... Bet argi Vytautas taps nusikaltėliu?“

Jurgis žino šio krašto kalėjimo sąlygas. Juose ilgai išbuvę suimtieji susigyvena su senais nusikaltėliais ir patys virsta jau profesionaliais kriminalistais. Nejau ir Vytautį taip pat bus?

Pakyla nuo suoloio. Nori išmesti laikraštį į praeinamą šiukšlių dėžę, bet čia susilaiko. Pagalvojęs išsiplėšia puslapį su ta žinute. Išsičia kišenėn. Einant

toliau sukilusios mintys, tartum jūroje laivai, išpučia bures — Jurgio galvosenos laivas jau skrieja bangomis į ateities tolius. Jis mato nelinksmą Vytauto ateitį, krintimą į ydų, nusikaltimų, tinginavių duobę... Iš gyvenimo patyrimo, iš teisininko patirties, iš bylų pavyzdžių mato liūdną tokio vegetavimo pabaigą.

Tėvo širdis skaudžiai suspaudžia. Gaila sūnaus, bet kasgi tuo kaltas? Gyvenimas taip susiklostė, kad vaiką auklėjo labiau draugai, gatvė, o ne dirbantieji tėvai. Išvargę po darbo jie rūpinosi tik rytojaus darbu, kasdieninė duona, sąskaitų apmokėjimu, o ne tinkamu sūnaus išsirutuliojimu ir jo tautinės sąmonės ugdymu. Pradžioje nuolatos nuo savo tautiečių gyvenimo ir bendravimo su jais, palengva atrato nuo pareigų lankyti tautinę bažnyčią, o tuo pačiu ir matyti su tėvų kalba kalbančių jaunimų. Užuot lietuvių draugų svetimkalbėje mokykloje įsigijo naujų bičiulių. Štai, dabar, atrodo, kad Vytautas atliko pasikėsinimą į Nancy gyvybę alkoholio įtakoję...

O gal jis vėl įprates ir į kanapes? O gal vartoja kitokius narkotikus, baisesnius nuodus? Viešpatie, juk tai gyvenimo kelio alkligavys! Juk dabar jam ir Nancy nebepagelbės! Anksčiau ji Vyta gydė, o dabar tapo jo mirtinu priešu... Dieve, argi sūnus taip sunyks nuodu naikinamas?

„Jeigu pasakytų Marijė apie Vyto bylą, ji galėtų neišlaikyti... Vėčiau nuslėpsiu nuo jos. Vėčiau aš vienas kentėsiu... bet vien kentėjimo dar per mažai! Turiau jam padėti! Taip, padėti privalau! Juk Dievo įsakytas tėvams rūpintis savo vaikais, ypač į vargą patekusiais... Nors jis mane įžeidė, skaudžiai įžeidė atsisakydamas, kaip tėvo, įskaudino mūsų vargšą tautą, bet teatleidžia jam Viešpatį! Ne aš jo teisėjas, o Dangaus Tėvas. Tik Jis gali bausti arba atleisti. O mano pareiga — jam pagelbėti!“

(Bus daugiau)

MARIJOS IR ANTANO RUDŽIŲ AUKSINĖ SUKAKTIS

Prieš 50 metų Marquette Parko Šv. M. Marijos Gimimo, arba Šiluvos, bažnyčioje buvo sutuokti du jaunuoliai — Marija Juozaitė ir Antanas Rudis. Tuo metu čia klebonu buvo parapijos steigėjas, organizatorius ir bažnyčios statytojas kun. Aleksandras Baltutis. Parapija jau buvo įsikūrusi ir susitvarkiusi, bet dar nebuvo tos gražios architektūrinės Šiluvos bažnyčios, kurią pastatydino kun. Jurgis Paškauskas (vėliau prelatas) pagal J. Muloko projektą. Bet įvykusios vestuvės buvo iškilmingos ir toje mažoje medinėje senojoje bažnyčioje, kuri dabar paversta mokyklos sale.

Apie Rudžius kalbėti nebūtų patogu, jų auksinės moterysės sukakties proga, nes jie žinomi lietuvių ir amerikiečių tarpe, kaip nuolatiniai veikėjai, kaip uolūs savo profesijų, visuomeninių ir industrinių darbų plėtojai bei centrinių lietuviškų organizacijų vadai. Ir dabar jie nesustojia darę gera lietuviškam gyvenimui, norėdami, kad jis siektų aukštumas, kad jis būtų žinomas ir amerikiečių tarpe ir padėtų vargstantiems ir pagalbos laukiantiems.

Auksinės vedybų sukakties minėjimą Marija ir Antanas Rudžiai nukėlė į vasaros laiką — rugpjūčio 19 dieną, sekmadienį. Jis bus savam ūkyje Monee, kur susirinkus jų gerbėjai ir draugai švęsti ir Sukaktuvinių pagerbimų ištesėjus taip ilgai gyvenime ir geruose darbuose.

Antanas Juozas Rudis gimė Chicagoje 1911 m. sausio 14 d. Jis buvo tėvų paguoda, nes iš jaunystės rodė darbštumą ir uolumą pasiuntose pareigose. Mokėsi Tilden mokykloje ir inžinieriaus laipsniu baigė Illinois Technikos institutą 1935 m. Kurį laiką dirbo svetimiems, įsijungdamas į plieno pramonę gamybos vedėju John O'Leary-Kelly fabrike. Bet matydams, kad jis pats gali dirbti ir uždirbti, 1942 m. įsteigė nuosavą fabriką, pavadindamas jį Rockwell Engineering Co. Tai buvo jo kelias į pramonę, į amerikiečių ir svetimų kraštų tarpą, o taip pat ir į lietuvių gyvenimo judėjimą ir judinimą.

Amerikos Lietuvių Taryba po daugelio nesutarimų, ieškodama vieno tikslo, buvo įsteigta 1940 metais. Jau 1943 m. randame A. Rudį tarybos nariu, vicepirmininku ir pirmininku, kuris savomis kojomis galejo eiti į Amerikos valdžią ir pasiekti net valdžios viršūnes. Dar

ir dabar yra Lietuvių Prekybos rūmai. Čia vėl A. Rudį randame ne tik valdyboje, bet ir 1950–55 metais pirmininko pareigose.

Šalpa besirūpinas Balfas susilaukė iš Rudžio paramos, ir 1955–56 metais jis apsiima sunkias direktoriaus pareigas. Įsisteigusi Lietuvių Bendruomenė, prel. M. Krupavičiaus idealizuotas kūrinys, randa jį LB taryboje, Amerikos Lietuvių katalikų federacija, seniai įsikūrusi ir apimanti daugelį katalikų organizacijų, ji net keletus metus turi savo pirmininku, dirbančiu ne tik kasdienius darbus, bet ir naują iniciatyvą pasireiškiantį veikloje, ypač suorganizuojant Šiluvos atilaidų pabaigoje viešą eiseną Marquette Parko gatvėmis. Lietuvių Katalikų spaudos draugija, leidžianti dienraštį „Drauga“, ji turėjo ilgus metus direktorių tarpe su naujomis idėjomis ir veiklia iniciatyva.

Tai tik viešos lietuvių tarpe inž. Antano Rudžio pareigos, kurių jis ėmėsi, matydams reikala padėti lietuviams įsigyventi į amerikietišką aplinką ir pasiekti geriausių rezultatų.

Savo sunkiai uždirbtais pinigais jis dalijosi su daugeliu organizacijų, kad jos galėtų klestėti ir veikti visu išbėgimui ir visu plotu. Jis nuolat rėmė Lietuvių senelių prieglaudos statybą, Šv. Kryžiaus ligoninę, Jaunimo centrą, „Draugo“ spaustuve ir marijonų visuomeninio namo naujoje vietoje, netoli Marquette Parko. Savo lėšomis jis ir žmona rėmė visuomet ir lietuviškas mokyklas, kurios stokojo vadovėlių, tinkamų pedagoginių priemonių mokyti lietuvių vaikų kalbos, istorijos ir savo tėvų krašto pažinimo.

Tai tik lietuviškas gyvenimas. Ant. Rudis nesitenkino tik tuo. Jis ėjo ten, kur jo žodis, mintis ir idėjos buvo reikalingos. Jis dirbo amerikiečių pramonės ir politikos srityse, pabrėždamas, kad laisvė, prekyba, pramonė rišasi viena su kita, nes visais keliais turi būti siekiamas Amerikos laimėjimas. Todėl jis turėjo progą aplankyti svetimus kraštus, kalbėtis su įvairių kraštų parlamentarais, prezidentais, pramonininkais. Lietuvių reikalais jis lankėsi net Lenkijoje ir aplankė kartu su žmona Marija Punska, Seinus, Lomžą ir kt.

Tai tik viena dalis jų abiejų gyvenimo. Ji neatskiriama ir nepadalinama, nors dalinasi darbais ir pareigomis. Marija

Su vyskupu V. Brizgiu jo jubiliejaus proga. Iš kairės dr. Mindaugas Vygnas, Maria Rudienė, vysk. Vincentas Brizgys ir inž. Antanas Rudis.

Juozaitė, gimusi Westville, Ill., augo ir mokėsi Chicagoje. Ji mokėsi Chicagoje Šv. Kazimiero seserų vienuolijos Šv. Kazimiero akademijoje ir ją baigė 1932 m. Po to studijavo De Paul universitete Chicagoje ir čia padarė bakalauro diplomą 1936 m. Susipažinusi su Antanu Rudžiu, su juo sukūrė darnią šeimą 1940 m. gegužės 30 d. Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčioje. Kai jos vyras įsteigė Rockwell Engineering bendrovę, ji pasidarė įmonės administratore. Kartu neapleido ir lietuviškos veiklos. Marija Rudienė buvo nuolat Chicago Moterų klube, kaip sekretorė ir šešerius metus pirmininkė. Ji dirbo taip pat ga-

lesniųjų mokinių mokykloje, pasižymėdama pedagoginiais sugebėjimais. Taip pat ji dirbo skautuose, Lietuvių Katalikų federacijoje kaip direktorė, Balfas taip pat kaip direktorė nuolat rūpinosi šalpa. Ji suorganizavo aukštesniosios mokyklos Chicago Moterų klubą, su savo vyru finansavo vadovėlių leidimą, Lietuvių Operos rėmė ir aktyvi dalyvė bei pirmininkė leidžiant K. V. Banačio parašytos operos Jūratės ir Kastyčio partitūrą.

Marijos Rudienės didžiausias ir labiausiai žymėtinasis darbas — Balfas centro valdybos pirmininkės postas, kuriame reikėjo rūpintis ne tik pagalba netur-

tingiems, ligoniams, visokių nelaimių prispaustiems ir Sibire kentėjusiems, bet taip pat ir visokiais pabėgėliais, dėl kurių reikėjo siekti Amerikos valdžios žmones ir svetimus kraštus. Šis Balfas — šalpos darbas gula ant jos pečių, čulpte čulpia jos jėgos, bet jos neati-traukia nuo pasiaukojimo savo tautiečiams ir jiems reikalingos pagalbos.

Kartu reikia pridėti ir šeimos rūpesčius. Vyras dažnai sėdėjo savo įmonėje ir su klientais, o Marijai Rudienei reikėjo rūpintis keturių vaikų auklėjimu, mokymu ir gyvenimu išleidimu. Negalima sakyti, kad tai buvo jos vienos rūpestis, bet rūpinosi ir jos vyras Antanas. Bet motina visuomet turi daugiau progų būti su savo vaikais ir jiems daryti geros įtakos.

Marija ir Antanas Rudžiai, be savo visuomeninių ir šalpos darbų, augino ir mokslinio dvejų dukterų ir dvejų sūnų šeimą. Jie išaugino dukteris Margaritą ir Rožytę, sūnus Antaną, Jr., ir Marką. Antanas dabar vadovauja fabrikui Blue Island, kiti turi savas profesijas. Visi yra sukūrę šeimas, augina Sukaktuvinių prieaužių, pavaduotojų jų darbuose ir gyvenime.

Marijai ir Antanui Rudžiams, minintiems auksinę vedybų sukaktį, reikia palinkėti dar ilgai tęsti tuos darbus, kuriuos jie dirbo iki šiol, ir rodyti tikro pasiaukojimo pavyzdį jaunesnėms kartoms, kurios žvelgia į jų palikimą lietuvių tarpe. P. G.

LIETUVIS PASKELBTAS PALAIMINTUOJU

Džiugu pranešti, kad liepos 10 d. Romoje popiežius Jonas Paulius II paskelbė palaimintuoju vilnietį Juozapą (karmelitų vienuolynė žinomą Rapolo vardu) Kalinauską.

Pagal Bostone išleistą Lietuvių Enciklopediją naujasis palaimintas gimė Vilniuje 1835 IX.1. Mokėsi bajorų institute Vilniuje, agronomijos mokykloje Horkuose ir inžinerijos akademijoje Petrapilyje. Krymo karo metu 1855 m. buvo paskirtas kariuomenės inžinierium karininko laipsniu ir pasiūstas į Konstatą salą ginti Petrapilio nuo anglų puolimo iš jūros pusės. 1857 m. išlaikęs egzaminus, buvo paskirtas tos pat inžinierių akademijos profesorium. 1859 m., kaip gabus inžinierius, buvo pasiūstas tiesi Odeso-Kursko geležinkelio. Atlikęs pavestą darbą buvo perkeltas į Lietuvos Brastą, kur 1862 m. inžinierijos kapitono laipsniu buvo priskirtas prie generalinio štabo.

Prasidėjus 1863 m. sukilimui, nenorėdamas kovoti prieš savo

tautiečius, išėjo į atsargą ir netrukus perėjo į sukilėlių pusę. Vyriausioji sukilimo vadovybė paskyrė jį sukilimo vadu Lietuvoje su būstine Vilniuje. Šias pareigas sutiko priimti su sąlyga, kad jam nereikės daryti mirties sprendimų.

Dešimt mėnesių veikęs Vilniuje, gen. Muravjovo įsakymu suimtas ir nuteistas pakarti, tačiau liko gyvas į užtarus buvusiems jo draugams rusams, kurie įtikinėjo Muravjovą, kad Kalinausko nužudymas sudarys jam kankinio aureolę, o tai dar labiau pažadins sukilėlių dvasią. Mirties bausmė pakeista visam gyvenimui ištėmimu į Sibiro sunkiuosius darbus.

Druskos kasyklose prie Irkucko jo draugai tremtiniai jį laikė šventuoju ir savo litanijose pridėdavo posmą: Per Kalinausko maldas, gelbėk mus Viešpatie! Tremtyje jam kilo mintis, jei tik pavyks atgauti laisvę, istoti į karmelitų ordiną.

Po 10 tremties metų, pasinaudodamas amnestija, išvyko į Paryžių, kur tapo kunigaikščio Augusto Čartoriskio vaikų auklėtoju. Idomu, kad net trys

asmenys iš tos grupės tapo vienuoliais: pats Čartoriskis 1877 m. buvo šv. Jono Bosko priimtas į karmelitų kūrto saliečius. Čartoriskienė buvo jau anksčiau įstojus pas karmelites. Pats Juozapas Kalinauskas tais patiais kaip Čartoriskis metais (1877) įstojė pas karmelitus Graz, Austrijoje. Baigęs noviciatą, 3 metus mokėsi teologijos Vengrijoje. Kunigu buvo įšventintas 1881 m. Černy netoli Krokuvos. Kitais metais jau buvo to paties vienuolyno viršininkas, o 1885 m. Galicijos karmelitų provincijos definitorium. Karmelitai jį laikė vienuoliniu gyvenimo atnaujintoju Galicijoje.

Juozapas Kalinauskas mokėjo daugelį Europos kalbų ir yra parašęs daug veikalų, daugiausia iš karmelitų ordino istorijos. Mirė Vadovicuose 1907 lapkričio 1 d.

CHICAGA AUGS

Michigano universiteto specialistas William Frey, tyrinėjantis miestų augimą, remdamasis surinktais duomenimis, skelbia, kad Chicago ir jos metropolinė sritis per ateinančią dešimtmetį augs, bet ne taip smarkiai.

STATYBA JAU BAIGIASI!!!

Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, „condominiums“ baigiami statyti. Čia pirkėjai ras GERIAUSIĄ PIRKINĮ ČIKAGOS PIETVAKARIŲ RAJONUOSE. Dar galima pirkti šie „condominiums“:

Visi kiti jau užpirkti

- (2) 1 miegamasis, vonia, salonas, virtuvė, „dinetė“
- (2) 1 miegamasis, 10x13 raštinė, vonia, salonas, virtuvė, „dinetė“
- (2) 1 miegamasis, 23x13.8 salonas/valgomasis, vonia, virtuvė
- (2) 2 miegamieji, 2 vonios, salonas, virtuvė

Kiekviena „condominium“ bus: daug langų, nauja virimo plyta ir šaldytuvas, centrinis šildymas.

Pastate bus keltuvai, skalbykla, atskiri sandėliai didesniems daiktams susidėti.

Smulkesnei informacijai skambinti Rūta Sušinienė (708) 301-0880 ar (708) 257-7114 arba rašyti

Century 21 Prime Real Estate
14300 S. Bell Rd.
Lockport, Ill. 60441

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX
REALTORS

GREIT
PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

(312) 586-5959 (708) 425-7161

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodame greitai
už didesnę kainą!

Įkainojimas veltui! Perkame ir parduodame visose JAV valstijose. Išvinti ir patyrę tarnautojai. MLS kompiuteris. Perkame-parduodame ir mažas ir didesnes nuosavybes. Vietinė įstaiga.

ALEXANDER J. MCKUS
REALTORS, LTD.
6610 S. Pulaski, Chicago, IL 60629
(312) 767-6655
Lietuviams žinomas ir patikimas vardas.

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite PIRKTI ar PARDUOTI NAMĄ mieste ir priemiestiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS

ŠIMAITIS REALTY

Viktoras Šimaitis, Realtor
Nuosavybių pardavimas, Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Tel. 436-7878

Parduodamas 9 butų pastatas
prie Pulaski ir 59 St. Virš \$40,000
pajamų į metus. Skambinti Juozui
SL Corp. 312-436-7100

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už
automobilio ir ugnies draudimą pas
mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.

312-779-3313

KLAUDIJUS PUMPUTIS

GREITAI IR GERAI atliekame
namų remonto darbus. Skambinti
Juozui vakarais nuo 6 v.v.
Tel. 312-436-7639

JUOZO URBŠIO Atsiminimai

redaguoti Pilypo Naručio, išleisti Tautos fondo su autoriaus nuotrauka, kai jis buvo nepriklausomos Lietuvos užsienio reikalų ministeris ir dabartinio, grįžusio iš ilgų metų kalinimo Sibire. Tai atsiminimai iš jo veiklos užsienio reikalų ministerijoje, santykių su nacių Vokietija ir Maskvos komunistine vyriausybe, kuri ultimatumu po ultimatumu okupavo Lietuvą ir visas Pabaltijo valstybes. Knyga gražiai išleista, 164 psl. Kaina su persiuntimu 9 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 63rd St.
Chicago, IL 60629

*****

* ANTRAS KAIMAS: VEIDAI IR

* TEKSTAI — stambi knyga su

* daugelio autorių straipsniais,

* humoristinėmis ir satyrinėmis

* skicais, atsiliepimų ištraukomis,

* penkiais šimtais iliustracijų,

* gražiai išleista Am. Lietuvių Bibliotekos leidyklos

* (Lithuanian Library Press).

* Kaina su persiuntimu \$22.00

* Užsakymus siųsti:

* DRAUGAS

* 4545 W. 63rd St.

* Chicago, IL 60629

* Illinois gyventojai moka \$24.00

*****

POVILAS PETKEVIČIUS LENKŲ OKUPACIJOS IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpą, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektivos ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir sukta. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar pridėda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Edward King Walgreens Corporation direktorius, priima „atlyginimą“ iš Mercy Lift. Iš kairės: Edward King, Sigute Mikrut, Gražina Gražienė ir tautiniais drabužiais apsirengusi Aleksandra Gražytė.

Vysk. Vincento Brizio vyskupystės auksinės sukakties minėjime vyskupai, kunigai, seselės ir lietuvių visuomenė.

KUNIGŲ VIENYBĖS SEIMAS

Jau 80-tą kartą renkasi Amerikos lietuviai kunigai į savo metinį seimą. Ir vėl jis vyks Putname geraširdžių mūsų lietuvių seselių sodyboje š.m. rugsėjo 11-13 dienomis. Seimo trečiadienio pirmoji pusė bus skiriama taip pat ir Religinės šalpos direktorių susirinkimui.

Kunigų seimo programoje įtraukta ypatingas simpoziumas, lietišantis mūsų lietuvių parapijų ir kunigų ateitį. Iš Washingtono laukiama Amerikos Vyskupų konferencijos komisijos imigrantų ir apskritai etninių parapijų JAV reiklams. Dalyvaus ir vietos

vyskupas, Norwich ordinaras Daniel P. Reilly.

Būtų gera, kad kunigai jau dabar tas dienas atžymėtų savo kalendoriuose ir planuotų atvykti į šį svarbų seimą. Rezervuoti-registruotis, rašant ar paskambinant šiuo adresu:

Rev. V. M. Cukuras, I.C.C. 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260. Tel. 203-928-9830 arba seselių: 203-928-7955.

K.V.C.

MAITINS SVEIKIAU

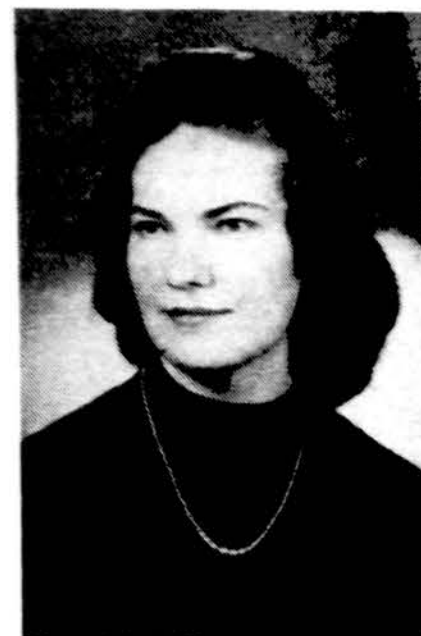
Spaudojasirodžius priekaištams, kad paplitusios McDonald užkandinės duoda maistą su nepriimtinais riebalais, dabar bendrovė paskelbė, kad vartos tik augalinius riebalus.

DRAUGAS, antradienis, 1990 m. rugpjūčio mėn. 14 d.

5

DVEJŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. RASA KAPOČIENĖ LAIMUTYTĖ

Jau suėjo dveji metai, kai negailestinga mirtis staiga atskyrė iš mūsų tarpo mylimą Žmoną, Motiną ir Dukrą, kurios netekome 1988 m. rugpjūčio 17 d.

Nors laikas bėga, bet mes jos niekada negalėsime užmiršti. Lai gailėstingas Dievas suteikia jai amžiną ramybę.

Už jos sielą šv. Mišios bus aukojamos penktadienį, rugpjūčio mėn. 17 d. 6:30 val. ryto. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir sekmadienį, rugpjūčio 19 d. 10:30 val. ryto toje pačioje bažnyčioje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a.a. Rasą.

Nuliūdę: Motina, vyras ir dukros: Rita, Janė ir Aurelija.

Laiškuose iš Kauno

TEKS PAŠALDYTI AUSIS

Blokada tariamai atšaukta, bet dar ne viskas grįžo į senąsias vėžes. Įvairios sovietinės žinybos dar nenori susiorientuoti, kaip atgauti savo sustabarėjusius kumščius.

Pradėjo dirbti Mažeikių naftos įmonė, bet dar užtruks, iki pradės pilnai veikti, nes bestovėdama be darbo apgėdo, specialistai išvažinėjo, dalis negrįžtami į Rusiją. Nusiskundžiama, kad dabar nafta teikiama blogesnė, nei prieš blokadą.

MŪSŲ KOLONIJOS

Springfield, Ill.

LIETUVIAI PARODOJE

Lietuviai dalyvauja keliose tautodailės srityse Illinois Heritage Arts Celebration festivalyje, kuris vyks Springfield, Ill., penktadienį ir šeštadienį rugpjūčio 17 ir 18 d. Visą dieną šeštadienį vyks įvairių tautybų tautiniai šokiai, koncertai tautiniais instrumentais ir įvairių rankdarbių ir tautodailės demonstracijos. Festivalio lankstinuke yra aprašyti Illinois Arts Council stipendijas gavę festivalio dalyviai. Jų tarpe yra Darius Lapinskas, kuris demonstruos lietuviškų skudučių muziką, Ilona Rūbėnė mokys lietuviško audimo ir Dana Petkūnienė ir Judita Jozaitienė demonstruos lietuviškų papuošalų darymą.

Festivalis atidaromas koncertu penktadienio vakarą ir visos šeštadienio programos vyks senajame valstijos kapitolijuje ir prie jo. Festivalyje dalyvaujantys menininkai atrinko iš visos Amerikos surinkta etnografijos žinovų jūrą komisija.

Derlius šiais metais Lietuvoje geras. Jei pasiseks gerai nuimti, tai duonos turėsime. Rugiams kiek pakenkė liūtys su ledais, truputį išguldė, bet tai nesudarys didelių nuostolių.

Išdalino talonus antram pusmečiui. Liepos mėnesį gauname po 1 kg. cukraus, o rugpjūčiui atsargos išsibaigė. Jei iš Kubos į Klaipėdą atplaukiantį laivą nenukreips kitur, galėsime gauti ir daugiau nei kilogramą, o jei laivo nepraleis, kaip anąkart, tai lauksime naujo derliaus. Visi keturi mūsų cukraus fabrikai dabar stovi be darbo.

Mūsų Konstancija aną savaitę praleido Maskvoje, kur atstovavo Kauno sodininkų draugijai sodybų apželdinimo seminare. Buvo ten po atstovą iš visų miestų, atėjo gudrūs valdžios žmonės, tik nepaaiškėjo, kas ką mokė — šiais laikais ir „muzikai iš provincijos“ išmano apie gamtą. Bet ne tai norėjau sakyti.

Stovi Konstancija Maskvoje — eilėje prie abrikosų, o aplinkui ruseliai tik šviečia vienas kitą, tik nesustoja kaltinę Pabaltijai. Sako, va, viską sukiša į ten, tai

ir mums nieko nelieka. Išvadavom, nutiesėm kelius, pristatėm namų, supirkom mašinas, davėm darbo — ir dar jiems negėrai. Išėiti liepia!

Konstancija klausėsi, klausėsi ir neiškentė. Sako, jūs dėl to nieko neturite, kad blokadą užkrovė. Dėl to mes jums nei mėsos, nei kiaušinių, nei pieno neduodame — tai ir neturite ko valgyti. Tai išėikit ir pasiimkit savo kelius, namus ir surūdijusias mašinas, mums jų nereikia, tik palikit mus ramybėje! Tai tada eilėje pasigirdo ir mums palankių žodžių: Bravo, lietuviai, tik eikite pirmyn, o mes paskui jus...

O dėl blokados teks sovietų armijai ir ausis pašaldyti. Kauno kailių susivienijimas atsisakė siūti 120 tūkstančių žieminių kepurų. Gal pabūgo, kad sovietų armija ne už medžiagą neatsilygins, kaip kituose Rytų Europos kraštuose jau atsitinka. Stinga valdžiai visko: didžioji šalis jau rudenį, jei negaus iš kitur, nebeturės ko valgyti. Mūsų didysis vadas, kai lankėsi pas jus, užsakė milijonus kiekius grūdų, o kai vėliau čia lankėsi vokiečių Kolis (Kohl), tai didysis vadas prašė pinigų. Kolis pasiūlė paskolą, net negrąžinamą, jei iš Pavolgio vokiečių du milijonus apgyvendins Karaliaučiaus sirtyje. Bet tie vokiečiai nenori: sako, grąžinkite mus į tas vietas, iš kur po karo ištrėmėte — prie Volgos.

Iš Liublino į Vilnių pėsčiomis atžingsniavo gal apie 100 lenkų maldininkų: kunigų, vienuolių, studentų ir kt. Čia tuoj prie jų prisijungė vietos lenkai ir mišri procesija nuvyko į Aušros Vartų šventovę, kur išklause šv. Mišias „specialia intencija“. Dar nepaaiškėjo, ką jie veiks toliau. Kai kurie jau įtaria, kad maldininkus vedė daugiau politiniai nei religiniai tikslai. G.P.

A.†A. ANTANINA A. MAGGENTI NAVICKAS

Gyveno Summit, IL.

Mirė 1990 m. rugpjūčio 10 d., sulaukusi 94 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Rita Ward, žentas William, keturi anūkai, šeši proanūkai ir trys pro-proanūkai.

Buvo vicepirmininkė Šv. Kazimiero kapinių sklypų savininkų organizacijos.

Kūnas buvo pašarvotas sekmadienį, rugpjūčio 12 d. nuo 4 iki 9 v.v. Foran Funeral Home koplyčioje, Summit, IL.

Laidotuvės įvyko pirmadienį, rugpjūčio 13 d. Iš koplyčios 10 val. ryto buvo atlydėta į Our Lady of Lebanon parapijos bažnyčią, Hillside, IL, kurioje įvyko gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų buvo nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuliūdę dukte, žentas, anūkai ir proanūkai.

Laidotuvių direkt. Andy Jeninga. Tel. 708-458-0208.

A.†A. STASYS STASIŪNAS

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1990 m. rugpjūčio 12 d., 1:15 val. p.p., sulaukęs 77 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Antanina Dijokaitė, dukra Aldona Pečiūrienė, seserys Elizabeth Grygel su šeima, Saveria Misevičienė su šeima ir brolis Antanas su šeima Lietuvoje; pusseserės Genė Pavoris su šeima ir Sally Sasevičienė; pusbroliu Stasys Ruibis su šeima; penki anūkai ir du proanūkai Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių Šaulių sąjungai, „Krivulės“ klubui, Anglijos lietuvių klubui; Lietuvos Vyčių ir Švč. M. Marijos Gimimo parapijos chorams.

Kūnas pašarvotas antradienį, rugpjūčio 14 d. ir trečiadienį, rugpjūčio 15 d. nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.

Laidotuvės įvyks rugpjūčio 16 d. ketvirtadienį. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 v. ryto įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę žmona, dukra, seserys, brolis ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 312-476-2345.

A.†A. STASYS AUKŠTINAITIS,

baigęs žemės kelią, teilsisi ramybėje. Skausmo valandą užjaučiame velionio gausią šeimą ir guodžiame mūsų draugijos nenuilstamą seniūnę, velionės seserį, ČESLOVĄ BAČINSKIENĘ ir jos sūnų šeimas.

Lietuvos Dukterų draugija

A.†A. ANTANUI GARKAI

mirus, liūdinčią žmoną ELENUTĘ, sūnus ir jų šeimas nuosirdžiai užjaučiame jų sunkioje valandoje.

Ona ir Viktoras Šamatauskai

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGO PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue

Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue

Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. (1-312) 737-1213

11028 Southwest Hwy. — Tel. (708) 974-4410

9236 S. Roberts Rd. — Tel. (708) 430-5700

PETKUS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home

2533 West 71st Street

Chicago, Illinois 60629

1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home

10201 South Roberts Road

Palos Hills, Illinois 60465

708-430-4455

Petkus Funeral Home

1410 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-863-2108

Petkus-Butkus Funeral Home

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois 60650

708-652-1003

Visus laidotuvių namus galite pasiekti skambindami 1-(312)-476-2345

ANTHONY B. PETKUS

DONALD A. PETKUS

DONALD M. PETKUS

LAWRENCE C. GASUNAS

Midland Federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvių

Indėliai iki \$100,000.00

Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET

(1-312) 925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE

(1-312) 254-4470

BRIDGEVIEW

8929 S. HARLEM AVE.

(708) 598-9400

APLINK MUS

x Birutė Cibulskienė iš Douglaston, N.Y., atvyko pas savo gimines Aldoną ir Vyta Markevičius į Mariaville, Ind. Ji taip pat aplankė Bronę ir Algį Barakauskus, Aldoną Sobieskiene ir kitus pažįstamus bei draugus Chicagoje ir jos apylinkėse. B. Cibulskienė žada pabūti šioje apylinkėje apie savaitę laiko.

x JAV LB XII tarybos prezidiumas praneša, kad tarybos trečioji sesija bus 1990 m. spalio 5, 6 ir 7 dienomis Detroit Airport Hilton Inn. Visi tarybos nariai yra įpareigoti dalyvauti šioje sesijoje. Sesija globoja Michigano LB apygardą, vadovaujama pirmininko Vytauto Kutkaus. Tarybos nariams smulkesnė informacija greitai bus paštu išsiuntinėta.

x Vytautas Žalys, Vilniaus universiteto profesorius, Akademinio Skautų sąjungos direktorius šį šeštadienį, rugpjūčio 18 d., 3 val. p.p. kalbės tema „Lietuvos valdžios profiliai“. Studijų dienos vyks Lietuvių centre Lemonte. Visi akademinių skautijos nariai kviečiami dalyvauti. Laukiama ir susidomėjusių visuomenė.

x Stasys Rudys ir kun. Kajetonas Sakalauskas atvyksta į Eichstaetto gimnazijos suvažiavimą, kuris bus Chicagoje spalio 5-7 dienomis. St. Rudys buvo tos gimnazijos direktoriumi, o kun. K. Sakalauskas buvo pirmos gimnazijos laidos mokinys.

x Vyresniųjų lietuvių centras ir Seklyčia rugsėjo 8 d. vakare rengia pobūvį vakariene savose patalpose. Renginį organizuoja ir juo rūpinasi, kad viskas sėkmingai praeitų, Elena Sirutienė. Del vietų rezervacijų skambinti į Seklyčią.

x Liet. Dukterų draugijos piknikas įvyks šių metų rugpjūčio 19 d. 12 val. prie Californijos ir 71 gatvės gražiame parko medžių pavėsyje. Svečiai prašomi atsivežti kėdes, kad patogiau būtų pailsėti, atsisėdinti ir pasivaikinti.

x Lietuviai renkasi prie Oak Street Beach rugpjūčio 25 d., šeštadienį. Nieko nekainuoja, praleisime smagią dieną prie ežero, dėdami lietuviškus marškinėlius ir naudodami trišpalvę spalvą ir vėliavas smėlyje, primindami savo vaizdžiu pasirodymu, kad Lietuva turi būti laisva.

x Amerikos Lietuvių Tautinės sąjogos, Chicago skyriaus gegužinė įvyks š.m. rugpjūčio 26 d. 1 val. p.p. Lemonte, Ateitininkų namų puikiam ažuolyne. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti, pasivaikinti ir praleisti malonią sekmadienio popietę.

x DĖVĖTĖ DRABUŽIAI, batai, maistas ir kt. daiktai, VAISTAI — receptiniai, nereceptiniai. Kiekiai neribojami. MUITO NERA! Iš kitų miestų savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Aukštos kokybės rūkytos mėsos gaminiai. AUTOMOBILIUS parduodame pigiai. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

x Rugpjūčio 15 d., trečiadienį, yra Švč. Marijos ir Dangu paėmimo šventė — Žolinė. Ta dieną bus šv. Mišios parapijose pritaikytos, kad visi galėtų išklausyti, bus šventinamos žolės ir gelės. Jas galima palikti Marquette Parko ir Brighton Parko bažnyčiose prie Marijos altoriaus, o paskiau bus galima pašventintas pasiimti. Šventė privaloma visiems katalikams.

x „Draugo“ rugpjūčio 7 d. laidos, tikrajam spaustuvininkui išėjus atostogų, buvo paskutinio puslapio kelios dešimtys numerių sugadinti. Jei ekspeditoriai per neapsižūrėjimą sugadintą numerį kam išsiuntė, prašoma tik paskambinti administracijai ir tuojau bus pasiųstas geras „Draugo“ numeris.

x Vilniaus Pedagoginio instituto nusipelnęs liaudies dainų ir šokių ansamblis „Šviesa“ atvyksta su gastrolėmis į Chicago. Ansambliui vadovauja Juozas Jaunškis. Jaunimo tautinis ansamblis „Grandis“ maloniai kviečia į „Šviesos“ ansamblio rengiamą tautinių šokių ir liaudies muzikos koncertą spalio 14-15 Jaunimo centre.

x Dr. Romualdas Povilaitis, dantų gydytojas, kalbės Vyresniųjų lietuvių centre rugpjūčio 15 d., trečiadienį, 2 val. p.p. Jo tema bus „Viską, ką norėjote žinoti apie dantis, bet nedrįstate klausti“. Kviečiame visus atsilankyti ir pasiklausti naudingos paskaitos.

x Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus gegužinė bus rugpjūčio 19 d., sekmadienį, Anio ir Aldono Grinių sodyboje Lockporte, Ill. Gegužinės pradžia bus 1 val. dienos.

x Jono Lukošiaus su Denise Rizzo užsakai eina Nekalto Prasidejimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke.

x R. Lietuvių Bendruomenės East Chicago, Ind., apylinkės gegužinė bus rugsėjo 2 d., sekmadienį, 12 val. dienos Kazimiero Čiurinsko sodyboje, 11233 W. 80th Court, St. John, Indiana. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti. Gegužinė įvyks ir blogam orui esant. Iš Cicero, Brighton Parko ir Marquette Parko organizuojami autobusai.

x Paieškomas prof. Joseph Elias, Onos Valatienės iš Lisle, Ill. Telefonu galima susisiekti — 708-357-4680. Paieškomasis kilęs iš Šiaulių.

x Ieškau pusbrolio Felikso Rekašiaus nuo Telšių, gvv. Chicagoje. Jo vaikai: Janina, Marytė, Aleksas ir Antanas. Rašykite: Lithuania, Vilnius 232010, Seškinės g-vė 59b2, Juozas Jonavičius, tel. 46-41-74.

x Švč. M. Marijos Dangun Paėmimo šventėje rugpjūčio 15 d., trečiadienį, rožinis ir šv. Mišios bus aukojamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje 6:30 v.v. Bus šventinamos atsineštų gėlių puokštėlės. Židyns maloniai kviečia visus dalyvauti.

x G. T. INTERNATIONAL, INC. dėkoja savo klientams, kurie nepabūgo klaidinančių žinių, kad vizos į Lietuvą nebus išduodamos iki rugsėjo mėnesio. G. T. International vadovai nenuleido rankų ir visomis išgalėmis kovojo prieš turistinę blokadą, o šiandien gali džiaugtis, kad keliauninkų srautas į Lietuvą vis didėja. Norintys aplankyti atgimstančią ir atsiatančią Lietuvą, kreipkitės: G. T. International 9252 So. 79th Ave., Hickory Hills, Ill., tel. (708) 430-7272.

Kardinolas Joseph L. Bernardin vysk. V. Brizgio jubiliejuje

Vyskupas Vincentas Brizgys vyskupystės 50-ties metų proga

VYSK. V. BRIZGIO SUKAKTIS

Vyskupo Vincento Brizgio 50 m. vyskupystės sukakties minėjimas įvyko 1990 m. birželio 10 d. Koncelebruose šv. Mišios vyko Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, daly-

vaujant Chicago kardinolui Joseph L. Bernardin, 12 vyskupų ir 40 kunigų bei dideliu skačiumi seselių. Pirmą sykį Amerikos lietuvių istorijoje taip gausiai dalyvavo vyskupai ir kunigai. Tarp Amerikos vyskupų dalyvavo Amerikoje gyvenantys lietuviai vyskupai — vysk. Paulius Baltakis ir arkivysk. Charles Salatkas. Iš Romos atvyko arkivysk. Paulius Marcinkus, o iš Vokietijos — vyskupas Antanas Deksnys. Raštu sveikino net iš tolimo Teherano apašt. nuncijus arkivysk. Jonas Bulaitis, kard. Vincentas Sladkevičius ir vysk. Antanas Vaičius iš Lietuvos, arkivysk. Audrys Bačkis iš Olandijos ir prel. Algimantas Bartkus iš Romos bei 55 Amerikos vyskupai.

Šv. Mišių koncelebracijoje dalyvavo vysk. Paulius Baltakis ir pasakė turiningą pamokslą. Mišių pabaigoje kardinolas Joseph Bernardin tarė pasveikinimą bei perdavė Šv. Tėvo palaiminimą.

Bažnyčioje didingai giedėjo Švč. M. Marijos Gimimo parapijos choras bei solistės Genovaitė Mažeikienė ir Margarita Momkienė. Choru dirigavo muz. Kazys Skaistgirys, o vargonavo muz. Faustas Strolia.

Bažnyčioje ir prie altoriaus atlydėjo Maria Rudienė, inž. Antanas Rudis bei Kolumbo Vyčiai. Aukojimo metu jubiliejaus broliai Petras ir Juozas Brizgiai atnešė prasmingą derliaus auką. Kartu su šv. Mišių

aukomis tautinius simbolius — audinį, gintarą ir rūpintojėlių nešė ateitininkiškas jaunimas. Šią garbės palydą sudarė Nida Černiauskaitė, Rima Polikaitytė, Kristina Žvinakytė, Audrius Polikaitis, Aras Tjūnelis ir Marius Tjūnelis. Aukų prasme jautriai apibūdino Jadvyga Damušienė.

Iškilminga akademija įvyko Marijos aukštesniosios mokyklos patalpose. Didelė padėka seselems kazimierietėms, ypač seselei Marilyn Kuzmickus, Šv. Kazimiero seserų gen. viršininkei, ir seselei Grace Ann, Marijos aukštesniosios mokyklos vedėjai, už suteiktas patalpas akademijai bei vaišėms. Seseles teikė vyskupui V. Brizgiui ilgų metų nuolatinę globą nuo pat atvykimo Amerikon.

Akademijoje išsamiai paskaitą apie vysk. Vincento Brizgio gyvenimą ir darbus Dievo bei tautos tarnyboje skaitė Juozas Polikaitis. Vysk. Timothy Lyne atstovavo Chicago arkivyskupijai ir sveikino jubiliatą kard. Bernardin vardu. Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza sveikinimo kalboje dėkojo vysk. Brizgiui už lietuviškus ir katalikiškus darbus.

Meninę programą dalį atliko Lietuvos Vyčių choras. Giesmės ir dainoms dirigavo muz. Faustas Strolia, o akompanavo Robertas Mockus. Sol. Algirdas Brazas atliko kelias dainas. Herkulis Strolia pagrojo smuiku.

Vysk. V. Brizgio vyskupystės 50-ties metų sukakties minėjimo prezidentas. Iš kairės: kalba A. Rudis, vysk. T. Lyne, vysk. V. Brizgys — Sukaktuvinkas, kun. J. Kuzinskas, gen. konsulas V. Kleiza ir J. Polikaitis.

IŠ ARTI IR TOLI J. A. VALSTYBĖS

— Muzikas Vac. Romanas, buvęs Švč. Trejybės lietuvių parapijos ilgametis vargonininkas ir Wyoming klonio jungtinio choro vedėjas, sunkiai susirgo ir buvo paguldytas dvi savaites G. Geisinger ligoninėje. Wilkes-Barre, Pa. Dabar gydomi namie prižiūrimas žmonos Anelės.

— Linas Kojelis yra US Baltic Foundation Washington pirmmininkas. Ši nepelno organizacija yra sukurta palaikyti laisvos rinkos prekybą Pabaltijo kraštuose. Jis rašo straipsnį „Los Angeles Times“ liepos pabaigoje ir analizuoja Pabaltijo valstybių, ypač Lietuvos, politinius ir ekonominius santykius. Straipsnyje jis sako, kad pabaltiečiai, žinodami Sovietų ekonominę situaciją, jų rinkos biurokratiją, galėtų gerai vykdyti aptarnavimą iš Rytų ir Vakarų. Pats Gorbaciovus yra pasiūlęs, kad Pabaltijis galėtų tapti Hong Kongu. Straipsnis baigiamas, kad Sovietai klaidingai supranta pabaltiečių motyvus, skelbiant nepriklausomybių atstatymą, o tai įrodo Sovietų nepasisekusią politiką Pabaltijo atžvilgiu.

— Aštuoni Lietuvos dailininkai, atstovaujantys ekspresionistinį meną, turėjo savo darbų parodą šių metų gegužės 5-27 dienomis Oslo, Norvegijoje. Ta proga Lietuvos Dailininkų draugija išleido norvegų ir anglų kalbomis gražiai paruoštą katalogą su dailininkų įdomesniais paveikslais ir išsamiu aprašymu. Katalogo darbi vadovavo Naglis Nasvytis ir Raminta Jurėnaitė. Vieną toki katalogą iš Norvegijos gavo Phoenixo gyventojas Antonija Petrulienė.

KANADOJE

— Vita Kairytė iš St. Catharines, Ont., dalyvavo miesto parade kartu su „Vingio“ ansamblio šokėjais, atvykusiais iš Vilniaus.

— Pabaltiečių federacija, kuriai priklauso Sudburio lietuvių, latvių ir estų, birželio 17 d. surengė pirmųjų birželio tragiškų dienų — trėmių ir Sibiro minėjimą. Pamaldose ir minėjime dalyvavo daug lietuvių.

— Toronto Lietuvių Bendruomenės tarybos susirinkimas buvo birželio 26 d. Susirinkimą atidarė pirm. Rimas Strimaitis ir davė platų pranešimą apie veiklą. Išrinkta valdyba: J. Ažubalis, Ed. Macijauskas, K. Raudys, perrinkti D. Garbaliuskienė ir V. Kulys. Revizijos komisiją sudaro D. Keršienė, B. Saplys ir F. Mockus.

— Montrealyje „Lito“ naują valdybą sudaro pirmmininkė Rūta Pocauskaitė-Rudinskienė, vicepirm. Gytis Vazilinskas, sek. Alma Drešerienė, nariai — Albina Astrauskienė ir Andrius Gaputis.

— Vytauto D. universiteto atkūrimo Montrealyje gyveną senato nariai dr. Henrikas Nagys, dr. Ilona Gražytė-Maziliauskienė ir anglų kalbai dėstyti pakvisti dr. Milda Danytė emėsi iniciatyvos suorganizuoti rėmėjų grupę. Laikinson valdybą išrinkti H. Dauderas, I. Gražytė-Maziliauskienė, dr. M. Danytė, V. Jonynas ir Iz. Mališka.

— Rita ir Viktoras Lukošiai Montrealyje liepos 15 d. tarp giminių ir artimų draugų atšventė savo vedybų 25 metų sukaktį.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ARAS

Dengiamo ir taisomo visų rūšių STOGUS
Su dideliu patyrimu.
Esame apdrausti.
Pats prižiūriu darbą.
ARVYDAS KIELA
312-737-1717